

“SAVEZ AMATERSKIH KOŠARKAŠKIH SUDACA”

-Modul obuke-

*Sadržaj ovog modula obuke odražava mišljenje njegovih autora i ni na koji način ne predstavlja stavove Europske unije. Europska komisija nije odgovorna za bilo kakvu upotrebu informacija koje dokument sadrži.

Projekt “Savez amaterskih košarkaških sudaca”, ref. broj: 101050080, provodi Sportski klub “Tvrđava” iz Srbije u partnerstvu s Barcel'hona Sport Events iz Španjolske, Klubom za osnaživanje mladih 018 (KOM 018) iz Srbije, Udrugom za promicanje sporta “Crohoops” iz Hrvatske i APS ASD. Margherita Sport e Vita iz Italije u razdoblju 01.06.2022 – 31.05.2023.

Co-funded by
the European Union

Sadržaj:

- 1. Uvod**
- 2. Analiza situacije**
- 3. Službeni didaktički tečaj za suce**
- 4. Opća pravila i upute za suce**
- 5. Službena tumačenja košarkaških pravila u amaterskoj košarci**
- 6. Motivacija za suce**
- 7. Komunikacijske metode i vještine**
- 8. Teambuilding**
- 9. Primjer dnevnog reda obuke**
- 10. Erasmus + Sport**

1. Uvod

O projektu

Projekt "Savez amaterskih košarkaških sudaca" provodi Sportski klub "Tvrđava" iz Srbije u partnerstvu s Barcel'hona Sport Events iz Španjolske, Klubom za osnaživanje mladih 018 (KOM 018) iz Srbije, Udrugom za promociju športskih aktivnosti "Crohoops" iz Hrvatske i APS ASD Margherita Sport e Vita iz Italije u periodu 01.06.2022 – 31.05.2023.

Opći cilj: Poticati transnacionalnu suradnju u području amaterske košarke.

Ciljevi projekta:

- razviti novu metodologiju edukacije amaterskih košarkaških sudaca
- mladim sportašima, studentima, amaterima i rekreativcima pružiti vještine i kompetencije košarkaških sudaca na natjecanjima amaterske košarke
- osnovati Savez amaterskih košarkaških sudaca

Projekt će pružiti skup vještina za košarkaške suce, posebno se fokusirajući na mlade igrače nudeći im alternativu nakon završetka košarkaške karijere. Rad s amaterskim sportom sve je popularniji i masovniji te treba pronaći kvalificirane osobe koje će biti specijalizirane samo za te vrste sportova, kao što je to slučaj s ljudima koji su angažirani od strane službenih sportskih saveza. S obzirom da su 40% košarkaša u svijetu košarkaši amateri i poluamateri, projekt će rezultirati i formiranjem Saveza amaterskih košarkaških sudaca. Projekt financira Europska unija (ERASMUS-SPORT-2021-SSCP)

Konzorcij

Sportska udruga "Tvrđava" – Srbija

Sportski klub "Tvrđava" osnovala je grupa entuzijasta koji su u fokus željeli staviti karijeru bivših košarkaša te im dati priliku da nakon profesionalne karijere nastave baviti se sportom kroz druga zanimanja i pozicije. Posebni ciljevi ŠK "Tvrđava": razvoj sporta među mladima i promicanje mladih sportskih potencijala, e-novinarstvo, vršnjačka edukacija, promicanje zdravih stilova života, promicanje volonterstva, podizanje svijesti o potrebi zajedničkog djelovanja i potrebi za razvoj civilnog društva, zaštita okoliša i podizanje svijesti o zaštiti i očuvanju okoliša, podrška osobama s invaliditetom i svim pripadnicima marginaliziranih skupina, veće sudjelovanje mladih u rješavanju problema zajednice i mnoga druga pitanja od značaja za razvoj mladi ljudi. Kako bi ostvarila svoje ciljeve, Tvrđava posebno: okuplja mlade sportaše i ljubitelje sporta, educira djecu i mlade o važnosti sporta,

provodi aktivnosti podizanja svijesti mladih o važnosti sporta u povijesti sporta i društva općenito, te promiče i afirmira mlade sportaše; organizira, samostalno ili u suradnji s drugim organizacijama, radionice, stručne skupove, prezentacije, savjetovanja, seminare, prvenstva, turnire i kampanje u cilju edukacije mladih u skladu s područjima djelovanja Tvrđave; organizira stručnjake za rad na odgoju i obrazovanju djece i mladeži, posebice djece i mladih s teškoćama u razvoju i marginaliziranih skupina, u području sporta (sportsko novinarstvo, fotografija, sportska medicina i druga sportska područja) te promicanju njihovih postignuća; organizira predavanja s domaćim i stranim stručnjacima iz različitih područja sporta u svrhu podizanja svijesti mladih o važnosti sporta i sportskog stvaralaštva; organizira sportske radionice za razmjenu znanja i iskustava; organizira sportske priredbe u svrhu promicanja sporta, kulture sporta i afirmacije mladih sportaša; organizira dobrovoljne i dobrotvorne akcije; osigurava da osobe s invaliditetom i pripadnici marginaliziranih skupina imaju pravo na najviši mogući životni standard bez diskriminacije; potiče suradnju među mladima u svrhu zajedničkog djelovanja za jačanje građanskog aktivizma u cilju poboljšanja životnih uvjeta mladih; beskompromisno i aktivno promiče zaštitu ljudskih prava, slobode, tolerancije i poštivanja različitosti, odgovornu i participativnu ulogu mladih u donošenju odluka koje se na njih odnose, kao i uspostavljanje mehanizama za rast i razvoj nacionalnog nevladinog sektora i sl. Naime, Sportski klub "Tvrđava" formirao je Amatersku košarkašku ligu Niša koja već četvrtu godinu zaredom okuplja više od 300 registriranih igrača – amatera, koji se podijeljeni u 16 ekipa bore za trofej AKL po ligaškom sustavu, nakon čega se slijedi četvrtfinalna faza natjecanja, a pobjednik popularnog Final4 eventa je konačni pobjednik sezone.

Klub za osnaživanje mladih 018 (KOM 018) – Srbija

Klub za osnaživanje mladih 018 neprofitna je, nevladina organizacija registrirana 2008. godine. Ciljevi organizacije su jačanje kapaciteta mladih, provođenje programa vršnjačke edukacije, promicanje interkulturalnih vrijednosti, demokracije, uključivanje manjinskih skupina, ljudska prava, kao i aktivno sudjelovanje mladih na svim razinama društvenog života kroz aktivnosti kao što su radionice, treninzi, seminari, razmjene mladih, predavanja, konferencije na različitim razinama, s fokusom na rad s djecom i mladima, organiziranje kluba za mlade i kulturnog kluba, različita istraživanja, promicanje ljudskih prava te podržavanje aktivnog sudjelovanja mladih. Misija KOM 018 jest da kroz razvoj i provedbu različitih programa osnažuje mlade na aktivno sudjelovanje u životu zajednice te da rješavanjem svojih problema i potreba doprinesu poboljšanju kvalitete života mladih i lokalne zajednice. Klub za osnaživanje mladih 018 već je proveo preko 150 međunarodnih omladinskih i sportskih projekata, treninga, seminara, razmjena i sličnog uz potporu Europske unije, posebice iz Erasmus+ i Erasmus+ Sport, Kreativna Europa, bivši Mladi na djelu, Europa za građane i dr. relevantnih donatora, tako da organizacija ima iskustva i znanja za razvoj aplikacija za projekte mladih na međunarodnoj razini kao i provedbu istih. Organizacija ima iskustvo i znanje u provedbi i upravljanju projektima financiranim od strane EU jer ima redovitu potporu iz fondova EU. Važan aspekt rada KOM 018 je sport kao alat u radu s mladima, socijalna uključenost kroz sport, zdravi stilovi života, mentalno zdravlje, ravnopravnost spolova kroz sport, sport za djecu i mlade, kompetencije sportskih djelatnika, trenera i sportaša i sl. KOM 018 ima snažnu mrežu sportskih klubova i udruženja u Srbiji koji uključuju razne sportove kao što su fudbal, košarka, odbojka, vaterpolo, rukomet, fitness, džudo, kick-box, različite borilačke vještine, plivanje, stoni tenis, atletika, urbani

sportovi kao što su break dance, sportovi za djecu i mlade s invaliditetom (plivanje, stolni tenis, sjedeća odbojka, goal ball itd.) te mnogi drugi.

Barcel'hona Sport Events – Španjolska

Barcel'hona Sports Events organizacija je osnovana 2014. godine posvećena organizaciji sportskih događaja. Osnivači, Francisco Caballero i José Antonio Nevado imaju gotovo 40 godina zajedničkog košarkaškog iskustva, prvo kao igrači, a kasnije kao treneri i Sportski direktori nekih klubova na području Barcelone. Ovo iskustvo u svijetu košarke omogućilo im je detaljno poznavanje klupske zajednice Katalonije, kao i katalonskih i španjolskih košarkaških natjecanja. Tijekom navedenog razdoblja stvorili su mrežu suradnje s mnogim klubovima i regionalnim savezima u Španjolskoj, što im je omogućilo organiziranje trening kampova i turnira uz sudjelovanje klubova i nacionalnih saveza iz cijelog svijeta. Njihove ciljne skupine su klubovi i nacionalni savezi iz Europe (Španjolska, Škotska, Velika Britanija, Finska, Danska, Norveška, Island, Mađarska, Francuska), kao i iz ostatka svijeta: Japan, SAD i Australija. Od košarkaških turnira koje organiziraju mogu se istaknuti Torneig de Bàsquet Junior "Ciutat de L'Hospitalet" te U18 turnir koji je možda najprestižniji i najpovijesniji turnir na europskoj sceni (2020. godine doživio je svoje 41. izdanje); te Međunarodni kadetski turnir CB Sant Josep de Badalona, čiji su suosnivači. Također, na Svjetskom prvenstvu u košarci održanom u Španjolskoj 2014. bili su uključeni u organizaciju turnira kao voditelji natjecanja za grad Barcelonu u Palau Sant Jordi. Organizacija također surađuje s klubovima i udrugama u košarkaškom sektoru kao što je NBN23, udruga koja je posvećena digitalizaciji košarkaških utakmica putem digitalnog scorecarda i koja je razvila Swish APP, tehnološki alat za praćenje natjecanja za igrače, trenere, navijače, itd. Također surađuju s Basket Cantera TV, najpopularnijim internetskim kanalom sa streamingom u Španjolskoj koji prikuplja glavna košarkaška natjecanja programa za mlađe kategorije košarkaša iz Španjolske i Europe.

APS ASD Margherita Sport e Vita – Italija

ASD Margherita Sports e Vita (MSV) imenovana je za provođenje jedne od najvažnijih misija svakog modernog grada; stvoriti uvjete za razvoj sportske aktivnosti stanovnika Margherite di Savoia i okolnog područja. Nalazi se u južnoj Italiji na 75 km od Barija, glavnog grada regije Apuglia u Italiji. Margherita di Savoia naseljena je sa 12.500 stanovnika i tijekom proljetno-ljetne sezone turističko je odredište za obitelj i djecu za morsko i termalno okruženje; poznata po tome što je smještena unutar najvećih bazena soli u Europi, čija je berba soli jedno je od glavnih proizvodnih bogatstava teritorija koje se izvozi u cijeli svijet. Svake godine provodi razne projekte u kojima u sportu uživaju tisuće mladih sportaša u dobi od 5 do 18 godina. Organiziraju događanja koja okupljaju brojne ljubitelje tjelesne aktivnosti, posebice u razvoju kulture omladinske košarke i sporta na otvorenom općenito. Organiziraju tisuće besplatnih rekreacijskih aktivnosti, od koristiti svima, bez obzira na njihovu dob ili sposobnosti. Organizacija je opremljena urbanom outdoor/indoor infrastrukturom, čime je stvoren estetski i funkcionalan prostor za sport. Provodi međunarodne projekte koji im omogućuju razmjenu iskustava s drugim europskim zemljama. Slijedom toga razvila se želja da svoj prekrasni grad učini poznatim po svojim prirodnim ljepotama i modernim termalnim kupalištima, mjestom gdje će ljepota ideje sporta i turizma djelovati kako na velikim prostorima, tako i neposredno uz njih u gradski

prostor. Glavni ciljevi udruge su: promicanje dobrovoljnog djelovanja u sportu, uz socijalnu uključenost, jednake mogućnosti i svijest o važnosti tjelesne aktivnosti za poboljšanje zdravlja kroz veće sudjelovanje i ravnopravan pristup sportu za sve, s fokusom na Europski tjedan Sporta u europskom programu BeActive, bori se protiv dopinga, namještanja utakmica, nasilja i bori se protiv rasizma pod svim oblicima diskriminacije i netolerancije za jamčenje pristupa besplatnom sportu za sve, jamči razvoj dobrog upravljanja i sportske diplomacije kako bi lokalne, regionalne i nacionalne politike može unaprijediti dobra načela zakonitosti i poboljšati Životni stil građana, promicati tradicionalne sportove i igre iz prošlosti unaprjeđujući resurse teritorija i turističke aspekte, pridonijeti pripremi analiza i studija za poticanje mobilnosti između obuke nastavnika i učenika kroz međuškolsko partnerstvo, istraživačke aktivnosti i suradnju između stručnih trenera Talijanskog košarkaškog saveza i školskih nastavnika zaduženih za košarku, poticanje dvojnih karijera među sportašima i poboljšanje razvoja vještina, doprinos regionalnom razvoju te širenje mogućnosti za lokalnu zajednicu.

Udruga za promicanje Športskih aktivnosti "Crohoops"

Udruga za promicanje Športskih aktivnosti "Crohoops" ulaže napore na područjima promicanja i popularizacije košarkaške kao sporta, kao zdravog i druželjubivog načina održavanja sportske forme te izbjegavanja postojećih ovisnosti i nezdravih navika suvremenog doba (droga, alkohol, kocka, pretilost). Crohoops ima bogato iskustvo u organizaciji sportskih događaja te je do sada organizirala i sudjelovala na brojnim sportskim turnirima, natjecanjima, humanitarnim sportskim događanjima u Hrvatskoj i Europi. Crohoops je najaktivnija na području organizacije košarkaških sportskih događaja. Utakmice se igraju na tjednoj bazi nedjeljom na dvije lokacije u glavnom gradu Hrvatske, Zagrebu. Crohoops je 2010. godine započela s organizacijom amaterske košarkaške ulične lige, a 2012. je svoje aktivnosti, slijedom rapidnog rasta kvalitete igrača i sudaca, konsenzualno preselila u dvorane. Trenutno, tijekom svoje ukupno jedanaeste indoor sezone, Crohoops okuplja čak 32 ekipe raspoređene u tri divizije, u kojima susreti odigravaju na dvije odvojene lokacije (Bočarski dom i Dom Košarke Cedevita). Veliku većinu od preko 600 igrača na aktivnim rosterima ekipa čine amateri, ali je sudjelovanje u natjecanju dopušteno igračima svih profila, profesionalcima, poluprofionalcima i amaterima. Uz organizaciju lige Crohoops je tijekom proteklog desetljeća sudjelovala i u organizaciji humanitarnog 3-na-3 turnira u košarkaškom haklu "Snow Hakl", a od 2018. godine i serije prijateljskih All-Star utakmica sa slovenskom PARKL ligom iz Ptuja i Maribora.

2. Analiza situacije

ANALIZA SITUACIJE - ŠPANJOLSKA AMATERSKA KOŠARKA

U Španjolskoj, košarka je na drugom mjestu kao najpopularniji sport među njezinim stanovnicima. Ukupno postoji više od 385.000 licenci i gotovo 3.600 klubova raspoređenih po cijelom teritoriju.

Od ovih 385.000 licenci, samo 1.200 može se smatrati profesionalnim igračima (ACB liga, LEB Oro, LEB Plata, Liga Femenina i Liga Femenina Challenge), dakle, govorili bismo o gotovo 384.000 amaterskih igračica između 8 i 35 godina. Natjecanja koja ugošćuju sve ove amaterske košarkaše i klubove odgovornost su njihovih regionalnih saveza.

U Španjolskoj postoji 19 autonomnih zajednica ili regija i svaka od njih ima svoj košarkaški savez. Ovih 19 regionalnih saveza odgovorni su za sve aktivnosti vezane uz košarku na svojim teritorijima (natjecanja, klubovi, licence itd.). Iznad njih je samo Košarkaški savez Španjolske čije je područje djelovanja usmjereno na organizaciju španjolskih prvenstava u mlađim kategorijama, reprezentacijama i profesionalnim/poluprofesionalnim natjecanjima (osim ACB lige, kojom upravljaju sami profesionalni klubovi).

Što se tiče amaterskih natjecanja za igrače između 35 i 40 godina, situacija može poprilično varirati ovisno o gradu ili regiji u kojoj živate. Za ovu dobnu skupinu možemo pronaći tri vrste ili modela natjecanja čija je glavna razlika tip organizacije koja stoji iza događaja:

- regionalni savezi koji ovu dobnu skupinu uključuju u svoju natjecateljsku ponudu
- natjecanje usmjereno na tvrtke na teritoriju
- sportski subjekt rekreativne namjene

Regionalni savezi

Tretman koji različite federacije daju amaterskoj košarci, posebno onoj koja je namijenjena osobama iznad 35/+40, razlikuje se ovisno o svakoj federaciji. Nalazimo saveze koji organiziraju svoja natjecanja u ovoj kategoriji i druge koji to ne čine. Treba napomenuti da možemo pronaći važne regionalne federacije koje nemaju konkurenciju u ovoj kategoriji, kao što je slučaj s Košarkaškim savezima Madrida i Valencije. S druge strane, među regionalnim savezima koji organiziraju ovu vrstu natjecanja nalazimo Košarkaške saveze Katalonije i Navarre.

Košarkaški savez Katalonije organizira vlastito natjecanje pod nazivom **Tot Bàsquet** koje broji ukupno 24 muške i 18 ženskih ekipa. Ovo natjecanje igra se u gradu Barceloni i traje 8 mjeseci. To je natjecanje koje plaćaju sudionici i ima suce iz saveza. Broj ekipa koji sudjeluju u ovoj ligi može se činiti malim, ali to je zbog postojanja drugih lokalnih natjecanja koja oni ne organiziraju, o čemu ćemo govoriti u trećem odjeljku.

Košarkaški savez Navarre organizira natjecanje od siječnja do svibnja, s jednom kategorijom ili uvjetom, a to je da sudionici moraju biti stariji od 40 godina. Igraju jednu ili dvije utakmice mjesečno.

Sportske lige poduzeća

Osim ovih natjecanja koja bismo mogli tretirati kao savezna, nalazimo i druga koja organiziraju savezi sportskih društava. Od natječaja tvrtki izdvajamo:

- **Asociación Independiente Deporte Empresas de Baleares** koja okuplja ukupno 23 muške i 14 ženskih ekipa u natjecanju koje traje od listopada do svibnja

- **Ligas Deportivas Interempresas Madrid**. Konkurencija između tvrtki u Madridu koja imaju mnogo sportova u svojoj natjecateljskoj ponudi. Košarka je prije pandemije od rujna do svibnja imala više od 40 ekipa

Sportski objekti za rekreaciju

Riječ je o sportskim subjektima ili manjim sportskim tvrtkama koje neposredno upravljaju ovom vrstom natjecanja, a ne podliježu savezima ili poslovnim udrugama. U gradovima poput Barcelone, Madrida i Valencije uspijevaju okupiti veliki broj ekipa koji su u mnogim slučajevima raspoređeni po raznim sportskim objektima.

Karakteristike ovih liga pomažu u usklađivanju poslovnih i obiteljskih aktivnosti sudionika s rasporedima koji im omogućuju sudjelovanje u tim prvenstvima. Izdvajaju se rasporedi njihovih utakmica, najčešće imaju noćne termine, s početkom najranije u 21:00h, te potom u 22:30h. Ove lige održavaju se obično tijekom tjedna, tako da sudionici imaju slobodne vikende da to vrijeme posvete obitelji.

Da damo nekoliko primjera, u Barceloni nalazimo **Ligu 2mes1** s više od 90 ekipa raspodijeljenih u različite divizije, ne prema godinama, već prema razini košarke. Ovo natjecanje održava se od rujna do lipnja i ima 32 kruga natjecanja.

U Valenciji je organizirana **Liga de Veteranos** sa 60 momčadi, također podijeljenih u do 5 različitih kategorija, sve po kvalitativnoj razini, a ne po dobi. Jedna od ovih 5 divizija je ženska konkurencija. Njihovi mečevi igraju se u potpuno novom sportskom objektu

L'Alqueria del Basket, nedavno izgrađenom objektu koji ima 9 zatvorenih košarkaških terena.

Unutar ove stvarnosti amaterske španjolske košarke nalazimo i druge formate natjecanja čija je glavna karakteristika da su kratkotrajni događaji sa širokim nacionalnim, pa čak i međunarodnim sudjelovanjem. Ovakvi događaji imaju veliki gospodarski učinak na području na kojem se organiziraju, zbog čega se tretiraju kao promotori sportskog turizma i imaju značajnu podršku lokalnih samouprava.

U nastavku donosimo detalje o najreprezentativnijim turnirima na španjolskoj sceni.

SANTANDER MASTERS BASKET TURNIR

Sljedećeg lipnja šesto izdanje ovog međunarodnog turnira održat će se u gradu **Santanderu**. Trajanje turnira je tri dana. Na njemu će sudjelovati više od 50 ekipa iz kategorija +40 / +45 i +50 u muškom dijelu te +40 i +50 u ženskom dijelu.

U posljednjem izdanju 2022. bilo je ukupno 54 ekipe i više od 600 sudionika iz devet različitih zemalja: Irske, Nizozemske, Italije, Velike Britanije, Kanade, Danske, Luksemburga, Hrvatske i Španjolske.

Imaju institucionalnu potporu Gradskog vijeća Santandera, Instituta del Deporte Municipal de Cantabria i Federación Cántabra de Baloncesto, kao i privatnih sponzora.

Za više informacija možete posjetiti njihovu [web stranicu](#).

TURNIR MAMBASKET COSTA CÁLIDA

Turnir je održan u gradu **Cartagena** (Murcia) početkom prosinca. To je trodnevni turnir uz važnu institucionalnu potporu: Turizam regije Murcia, Gradsko vijeće Cartagene i privatni sponzori.

Na natjecanju su sudjelovale 42 ekipe iz do 30 različitih zemalja. Ukupno je bilo gotovo 700 sudionika.

Natjecanje je u kategorijama +40 / +45 / +50 / +55 / +60 za muškarce i žene. Za više informacija možete posjetiti njihovu [web stranicu](#).

PREKO 40 KOŠARKA

Give and Go je neprofitna organizacija koja organizira turnire prilagođene igračima starijim od 40 godina koji se organiziraju u različitim španjolskim gradovima, trenutno u **Sevilli, Zaragozi, Madridu i Valenciji**. Trajanje ovih turnira je 3 dana.

Ovi turniri nemaju institucionalnu potporu, ali su uključene neke tvrtke kao što su Weibo, Coca Cola i regionalni savezi.

Primjerice, na turniru u Zaragozi bilo je 28 ekipa i više od 300 sudionika. Među sudionicima su talijanske i britanske ekipe. Na turniru u Valenciji sudjelovala je 31 ekipa sa oko 350 sudionika. Opet, uglavnom s talijanskim, engleskim i španjolskim ekipama.

Za više informacija možete posjetiti njihovu [web stranicu](#).

TORNEIG DE BÀSQUET MASTER DE BARCELONA

Master basket turnir koji se održava u gradu Barceloni i koji organiziramo mi. Održali smo izdanje na kojemu je sudjelovalo nekoliko međunarodnih ekipa iz zemalja kao što su Velika Britanija, Latvija i Italija, kao i brojne lokalne ekipe. Za više informacija možete posjetiti njihovu [web stranicu](#).

Većina ovih vrsta turnira dio je KEEP PLAYIN' TOUR-a. Cilj Zaklade Seguimos Jugando jest stvoriti platformu za košarkaške masters evente i turnire gdje sve ekipe i igrači u ovoj kategoriji mogu biti u tijeku s aktualnim košarkaškim događanjima u ovoj kategoriji. Iz tog su razloga okupili su najprestižnije turnire i događaje na španjolskoj sceni kako bi promovirali sportske aktivnosti, u ovom slučaju košarku, nakon što se završi natjecateljska faza. Za više informacija možete posjetiti njihovu [web stranicu](#).

ANALIZA SITUACIJE – HRVATSKA AMATERSKA KOŠARKA

Interes za tradicionalno drugi najpopularniji sport u Hrvatskoj, košarku, općenito opada, kako na profesionalnoj tako i na amaterskoj razini. Zbog ovakvog pada popularnosti, pod velikim utjecajem pro-nogometne medijske orijentacije u posljednja tri desetljeća, samo nekoliko hrvatskih profesionalnih košarkaških klubova trenutno je u poziciji da plaća usluge svojih igrača. Taj je proces rezultirao nevjerojatno većim interesom igrača svih dobnih skupina (18-48), svih razina (rekreativaca, amatera, profesionalaca), za bavljenjem omiljenim sportom na amaterskoj razini.

Najviše amaterskih igrača nalazi se u glavnom gradu Hrvatske, Zagrebu, gdje tijekom vikenda 800-1000 igrača sudjeluje u četiri amaterske lige – Crohoops (crohoops.com), BBL (bbl.hr), Koala (koala.hr), i FERBasket (ferbasket.hr). Te četiri lige uključuju oko 60-70 ekipa organiziranih na neformalnoj osnovi, od kojih neki imaju korporativna sponzorstva ili su primili korporativne donacije. Osim u Zagrebu, na nacionalnoj razini amaterske košarkaške

lige organiziraju se i u regionalnim središtima Splitu (Splitska košarkaška liga (SKL; predstavljeno na skl.com.hr), Zadru (Likar), Šibeniku i Rijeci. Amaterska košarka igra se i na otvorenom u Zadarskoj ljetnoj ligi (Zadarska ljetna liga), koja se tradicionalno održava u srpnju i kolovozu, u primorskom gradu Zadru, poznatom po bogatoj košarkaškoj tradiciji.

Navedene lige i ekipe, bez obzira na zapažene plemenite napore na borbi s problemima lokalne zajednice (droga, alkohol, kocka...) imaju malu potporu sportskih vlasti, lokalnih zajednica, i pravatnih sponzora. Medijska vidljivost tih sportskih subjekata je stoga ograničena gotovo isključivo na društvene mreže i nezavisne košarkaške portale poput basketball.hr. Njihovo sustavno praćenje na razini Hrvatske trenutno ne postoji.

ANALIZA SITUACIJE – TALIJANSKA AMATERSKA KOŠARKA

Do 2020. nakon sporazuma između, na nacionalnoj razini, Talijanskog košarkaškog saveza (F.I.P.) i raznih promotivnih tijela kao što je C.S.I. (Centro Sportivo Italiano)– U.I.S.P.(Unione Sport per Tutti) – Ministarstvo javnog obrazovanja – Sportsko sveučilište, propisalo je ured za imenovanje kao pokrajinski i regionalni odbori (samo za regionalna finala), te odredilo – na zahtjev – sastanke koji se odnose na CSI /UISP turnire, koji su u početku bili artikulirani samo s amaterskim košarkaškim turnirima, natjecanjima, a postupno i s turnirima paralelno onima koje je organizirao Savez kao što je najmlađa razina Košarke (juniori, kadeti, dječaci itd.)

Na ovim najecanjima sudili su CIA/FIP suci te pokrajinski suci utakmica, oni amaterski te, prema potrebi, isti studenti koji su sudjelovali u tečaju za suce koji je održao FIP instruktor.

U konačnici, osnovan je Nacionalni 3X3 turnir kojim su također upravljali suci iz omladinskog sektora, koji su se također izmjenjivali u radu za stolom.

Od 2020. godine, u razdoblju prije pandemije, ovaj sporazum se raspao, a Košarkaški savez zabranio je slanje sudačko osoblja bilo kojem tijelu za promociju sporta, te ta zabrana ostaje na snazi.

U prilogu je tablica amaterskih sudaca regije Puglia prema provincijama.

Provincija Puglia	SUCI		POMOĆNI SUCI	
	MUŠKARCI	ŽENE	MUŠKARCI	ŽENE
BARI	18	6	1	10
BRINDISI	12	4	1	8
FOGGIA	4	0	0	8

TARANTO	10	2	1	7
LECCE	5	1	1	6
UKUPNO	49	13	4	39

ANALIZA SITUACIJE - SRPSKA AMATERSKA KOŠARKA

Košarka je uvjerljivo drugi najpopularniji ekipni sport u Srbiji. Tijekom godina, zemlja je ponudila mnogo ljudi u košarci, od direktora do trenera i igrača. Duga košarkaška tradicija Srbije trenutno je visoko rangirana na Svjetskoj rang listi FIBA-e.

U Srbiji postoji mnogo profesionalnih klubova, nekoliko ih je na vrhunskoj razini i igraju u elitnim europskim natjecanjima i Adriatic regionalnoj ligi (ABA), a mnogi klubovi koji se natječu u srpskim ligama su poluprofesionalni, blizu amaterske razine. Najmanja grupa košarkaških klubova u Srbiji su amaterski ili rekreativni klubovi. Samo tri grada u Srbiji imaju amaterska košarkaška natjecanja - Niš, Beograd i Novi Sad. Sva ta natjecanja nisu pod službenim Košarkaškim nacionalnim savezom pa ima dosta organizacijskih problema.

Tretman amaterskih liga razlikuje se ovisno o gradu. Beograd, kao glavni grad države, ima najveću bazu amaterskih igrača, klubova, a na kraju i brojna natjecanja. Novi Sad je na drugom mjestu s nekoliko natjecanja, a Niš ima samo jedno amatersko košarkaško natjecanje.

Beograd - Amaterska košarkaška natjecanja koja su se održala u Beogradu su:

- Mozart Jedinствена košarkaška liga (postoji 7 liga unutar ovog natjecanja) - NBKL amatersko-rekreativna liga

- IT liga

- Biznis košarkaška liga Beograda

Novi Sad - Amaterska košarkaška takmičenja koja su se održala u Novom Sadu su:

- Liga za rekreativce

- Biznis kosarkaška liga Novog Sada

Niš - Amaterska košarkaška liga - AKL je jedino amatersko košarkaško natjecanje u Nišu i svim južnim regijama Srbije.

Najstarije amatersko košarkaško natjecanje u Srbiji je AKL iz Niša. Ova liga je osnovana 2015. godine i u tom razdoblju sudjeluje više od tisuću igrača i 30-40 ekipa. U ovom razdoblju AKL pokazuje da je organizacija ovakvog natjecanja čak i na ovoj razini vrlo naporna i da se

očekuje naporan rad. Jedna od najvažnijih stvari u amaterskom sportu, a posebno košarci je ljubav prema igri.

Unutar te stvarnosti amaterske srpske košarke nalazimo i druge natjecateljske formate čija je glavna karakteristika da su kratkotrajni događaji sa širokim nacionalnim, pa i međunarodnim sudjelovanjem. Ovakve vrste događanja imaju velik gospodarski učinak na području na kojem se organiziraju, zbog čega se tretiraju kao promicatelji sportskog turizma. U nastavku prikazujemo najreprezentativnije turnire na srpskoj amaterskoj košarkaškoj sceni.

Kup prijateljstva AKOL/AKL

2015. godine prvo izdanje ovog natjecanja održano je u Nišu u Srbiji. Ideja ovog turnira bila je promocija amaterskog sporta, u ovom slučaju košarke, te stvaranje temelja za čvrsto prijateljstvo između AKOL-a i AKL-a, dvije lige Bosne i Hercegovine i Srbije. Bio je to prvi put u povijesti da su dvije amaterske selekcije igrale međunarodnu utakmicu. U 2016. godini drugi turnir je odigran u Tuzli, BiH. Utakmica je odigrana u punoj dvorani uz sviranje himni i toplu dobrodošlicu domaćina. Oba događaja su bila vrlo uspješna i postigla su svoje ciljeve. Proširite glas o amaterskoj košarci.

Europsko košarkaško amatersko prvenstvo (EBAC)

Osnovan 2017. godine kao produžetak turnira Srbije i Bosne. Ovaj put su četiri natjecatelja. CORN i AKL liga iz Beograda i Niša, Srbija, K40 liga iz Kranja, Slovenija, te AKOL liga iz Kalesije, BiH. Turnir je trajao 3 dana i održavao se u Nišu, Srbija. S više od 60 sudionika, četiri utakmice i medijskom popraćenošću ovo je bilo jedno od najboljih amaterskih natjecanja tog tipa u Europi. Idućeg svibnja drugo izdanje ovog međunarodnog turnira organizirano je u Kranju u Sloveniji. Umjesto Bosne, ovaj put nastupila je selekcija Crne Gore. Jedna od novosti za ovaj trodnevni turnir bila su pojedinačna natjecanja u šutiranju trica, zakucavanjima i izazovu vještina. Prvi put u povijesti, uz domaće medije, pojavili su se i mediji iz drugih zemalja. Također, bio je prisutan i prijenos uživo putem YouTubea. Nažalost, svjetska pandemija virusa COVID-19 ruši plan za sljedeće izdanje ovog turnira koji se trebao održati u Podgorici, Crna Gora. Ta pauza značila je kraj ovog turnira. Svake godine igraju se prijateljske utakmice između AKL-a i različitih protivnika. Bilo je utakmica sa drugim amaterskim ligašima iz Srbije, utakmica sa profesionalnim klubovima iz Niša itd.

Naziv sesije: SWOT analiza

Tema: Analiza situacije

Vrijeme: 120 minuta

Pregled: Odlučite se o poruci ove radionice, ona bi trebala biti u skladu s ciljevima

Ciljevi:

- Usvojiti vještine analiziranja
- Razumjeti prednosti, slabosti, prilike i prijetnje kada je u pitanju amaterska košarka i suci.
- Identificirati potencijalne dionike

Materijali: flip chart papir, flomasteri

Veličina grupe: 20-30

Priprema: Voditelji bi trebali pripremiti flip chart papir sa sljedećim sadržajem, SWOT shema:

Snage	Slabosti
Mogućnosti	Prijetnje

Voditelji također trebaju pripremiti flip chart papire za svaku grupu i markere u različitim bojama.

Upute

Voditelj objašnjava da će sudionici napraviti SWOT analizu u grupama zemalja. Svaka zemlja dobiva flip chart papir i markere, dijeli papir na 4 za svako slovo SWOT analize. Voditelji pojašnjavaju da će svaka zemlja napraviti analizu lokalne situacije i okolnosti kada su u

pitanju amaterska košarka i suci. Svako slovo SWOT-a treba objasniti: S označava Strengths – svaka zemlja treba razmisliti koje su njihove prednosti kada je u pitanju situacija amaterske košarke i sudaca (primjer može biti velik broj bivših igrača); W označava Slabosti – svaka zemlja treba razmisliti koje su slabosti kada je u pitanju amaterska košarka i suci (primjer može biti – bivši igrači nemaju dovoljno vremena da sude u amaterskim košarkaškim ligama itd.); O označava mogućnosti – svaka država treba analizirati mogućnosti izvan svojih klubova / saveza za amatersku košarku i suce (primjer mogu biti mediji koji su zainteresirani za amatersku košarku ili veliki broj košarkaških igrališta u gradu itd.); T označava prijetnje – svaka država treba analizirati što može uzrokovati probleme amaterskoj košarci i sucima (primjer može biti nedostatak medijskog interesa itd.)

SWOT analiza (alternativno **SWOT matrica**) akronim je za snage, slabosti, prilike i prijetnje—i strukturirana je metoda planiranja koja procjenjuje ta četiri elementa projekta ili poslovnog pothvata.

- Snage: karakteristike poslovanja ili projekta koje mu daju prednost u odnosu na druge
- Slabosti: karakteristike koje poduzeće ili projekt stavljaju u nepovoljniji položaj u odnosu na druge
- Mogućnosti: elementi koje bi tvrtka ili projekt mogli iskoristiti u svoju korist
- Prijetnje: elementi u okruženju koji bi mogli uzrokovati probleme za tvrtku ili projekt

Nakon rada u skupini zemalja, trebali bi identificirati moguće partnere i dionike. Voditelji bi trebali objasniti da dionik može biti osoba, grupa ili organizacija sa stečenim interesom ili udjelom u donošenju odluka i aktivnostima poduzeća, organizacije ili projekta. Dionici mogu biti članovi organizacije u kojoj imaju udio ili ne smiju biti službeno povezani. Na kraju svaka država predstavlja svoju analizu. Sudionici će imati do 60 minuta da sve pripreme.

Ispitivanje i evaluacija

Na kraju sesije voditelji trebaju postaviti sudionicima sljedeća pitanja:

- Koliko je teško bilo osmisliti prednosti/slabosti/prilike i prijetnje za vašu grupu? Zašto je bilo teško ili lako?
- Koje su najčešće snage/slabosti/prilike i prijetnje u svim vašim zemljama?
- Koliko ste bili svjesni svih primjera koje ste čuli tijekom ove sesije?
- Koje su vas snage/slabosti/prilike i prijetnje iznenadile?

- Koliko je teško, sada kada ste čuli za sve primjere, razumjeti situaciju u svojim zemljama i identificirati potencijalne dionike?

Savjeti za voditelje

Voditelji trebaju pripremiti materijale unaprijed. Trebali bi potaknuti skupine zemalja da detaljno razmisle o prednostima/slabostima/mogućnostima i prijetnjama u svojim zemljama.

3. Tečaj za košarkaškog suca – didaktički model

Za službenu obuku sudaca, projektni konzorcij pristao je slijediti službeni didaktički model Odbora talijanskih sudaca, Regionalnog odbora Apuglie, koji se može pronaći kao dodatak ovom modulu.

Ovaj tečaj pruža i trenerima i polaznicima dovoljno i dostatno informacija o osnovnim i profesionalnim principima suđenja u košarci. Može se koristiti u cijelosti ili djelomično, ovisno o situaciji i okolnostima.

4. Košarkaška pravila i službena tumačenja u amaterskoj košarci

Naziv sesije: KOŠARKAŠKA PRAVILA I SLUŽBENA TUMAČENJA U AMATERSKOJ KOŠARCI

Tema: Košarka i košarkaška pravila, bez kojih bi ova igra koju toliko volimo bila nemoguća, prešla su dug put od svojih početaka i 13 originalnih Naismithovih pravila s kraja 19. stoljeća, do danas, koja se primjenjuju diljem svijeta, pod okriljem FIBA, mi imamo najširi konsenzus o tome koja su pravila košarke i po kojim se pravilima ova igra igra i kako suci arbitriraju igru.

Danas je košarka jedan od najrasprostranjenijih ekipnih sportova u svijetu i gotovo da nema mjesta na planeti Zemlji na kojem se košarka ne igra. Većina košarkaških natjecanja organizira se prema službenim pravilima koje je usvojila FIBA, a koja se povremeno revidiraju te dobivaju nova, izmijenjena i dopunjena izdanja.

Vrijeme: 60-90 minuta

Pregled: U amaterskim košarkaškim ligama vrijede apsolutno ista pravila košarkaške igre kao i u svakom drugom natjecanju. Postoje određene razlike u pravilima igre o kojima će biti riječi u ovom priručniku, ali ono što razlikuje amatersku razinu košarke od profesionalne je upravo tumačenje pravila, odnosno kako će suci prilagoditi svoje sudačke kriterije na razinu amaterske utakmice u svakoj konkretnoj situaciji.

Ciljevi:

- Usavršiti i nadograditi znanje o košarkaškim pravilima.
- Proučiti određene situacije koje smatramo tipičnim primjerima za uspostavljanje sudačkih kriterija koji odgovaraju amaterskoj razini košarke.

Materijali: skripte za sudionike, MS PowerPoint prezentacija, video sadržaj koji uspoređuje identične košarkaške situacije u profesionalnoj i amaterskoj košarci, obrazac za popunjavanje popisa sudionika s osobnim podacima i e-mail adresom te podacima o organizaciji koju predstavljaju.

Veličina grupe: 20-30 sudionika (suci)

Priprema: Voditelji bi trebali imati iskustva u suđenju amaterske košarke, a polaznici bi prethodno trebali proći trening iz poznavanja pravila košarkaške igre te imati određeno praktično iskustvo u suđenju košarkaških utakmica.

Upute: U prvom dijelu sata potrebno je utvrditi osnovne razlike između profesionalne i amaterske košarke, u smislu razine znanja i vještina sudionika košarkaške igre, odnosno igrača i sudaca.

U usporedbi s profesionalnom košarkom, amaterski košarkaši manje poznaju košarkaška pravila te su manje vješti u samoj igri, a također su i slabije fizički pripremljeni.

Vrlo je važno imati na umu navedene razlike, kad odlučujete koji će biti kriteriji suđenja pri suđenju amaterske košarkaške utakmice.

Nakon što su utvrđene osnovne razlike između profesionalne i amaterske košarke, dio sesije započinje praktičnim objašnjenjem kako pojedine situacije u košarkaškoj igri treba okarakterizirati od strane suca.

U daljnjem tekstu ovog dijela priručnika navodimo tipične primjere koji se razlikuju u amaterskoj košarci, u odnosu na situacije u profesionalnoj košarci.

I Svaka ekipa sastoji se od:

- Ne više od 13 članova ekipe ima pravo igrati, uključujući kapetana.
- Glavnog trenera, koji može biti i igrač

II Uniforma svih članova ekipe sastoji se od:

- Košulje iste dominantne boje sprijeda i straga¹. Ako košulje imaju rukave, oni moraju završavati iznad lakta. Košulje dugih rukava nisu dopuštene.

III Kapetan: Dužnosti i prava

Kapetan (CAP) je igrač kojeg je odredio njegov glavni trener da predstavlja svoju momčad na terenu za igru. On smije komunicirati na ljubazan način sa sucima tijekom igre kako bi dobio informacije samo kad je lopta 'mrtva', a sat za igru zaustavljen.

Kapetan će obavijestiti voditelja sudačke postave najkasnije 15 minuta nakon završetka utakmice ako njegova momčad protestira zbog rezultata utakmice i potpisati zapisnik u rubrici 'Potpis kapetana u slučaju protesta'.

Kapetan je igrač na terenu, odnosno na klupi ako nije u igri, koji će u slučaju incidenta između igrača svoje momčadi s igračima druge momčadi, ili sucima, ili službenim osobama lige, biti odgovoran za trenutnu reakciju te poduzimanje svih razumnih napora da se incident riješi na miran način².

¹ 2020 Official basketball rules, as approved by FIBA Central Board, Mies, Switzerland, 27th March 2020. Rule 4.3.1. states that shirts and shorts must be of the same dominant colour. Due to the fact that we are dealing with amateur players and teams, teams are allowed not to have unique uniforms, but to play in sports equipment of different designs and patterns, as long as the same color prevails on the jerseys. It is recommended that the league officials agree with the teams that meet in each individual match about what color jerseys will be used in the specific match, in order to avoid a situation where both teams use jerseys of the same color.

² 2020 Official basketball rules, as approved by FIBA Central Board, Mies, Switzerland, 27th March 2020. Rule Atr. 6 does not foresee the obligation of the captain to react in case of an incident involving his teammate. However, in the conditions of the amateur league, it is necessary to have a team member who will be obliged to react in the event of an incident, in such a way that he will make the maximum effort that can reasonably be expected, so that the incident does not escalate. Before the start of the season, it is necessary to hold educational discussions with the captains and representatives of the teams on the topic of preventing incidents and how best to react in the event that they occur

IV Sljedeće se ne smatra vođenjem lopte:

- Uzastopni šutevi na koš iz igre.
- Gubitak kontrole nad loptom na početku ili kraju driblinga.
- Pokušaji stjecanja kontrole nad loptom izbijanjem iste iz neposredne blizine ostalih igrača.
- Oduzimanje kontrole nad loptom drugom igraču izbijanjem, te preuzimanje kontrole nad loptom.
- Presijecanje dodavanja te preuzimanje kontrole nad loptom.
- Bacanje lopte iz ruke u ruku te dopuštanje da se zaustavi u jednoj ili obje ruke prije nego što dotakne pod, pod uvjetom da nije počinjen nikakav prekršaj u vođenju lopte.
- Bacanje lopte o ploču te ponovno preuzimanje kontrole nad loptom³.

V Pravilo "3 sekunde".

Igrač ne smije ostati u protivničkom ograničenom prostoru dulje od tri uzastopne sekunde dok njegova momčad ima kontrolu nad loptom u prednjem polju i dok teče vrijeme na semaforu.

Izuzetak su igrači koji:

- Pokušavaju napustiti ograničeno područje.
- Nalaze se u ograničenom području kad on ili njegov suigrač šutiraju na koš, a lopta napušta ili je upravo napustila igračevu ruku(e) pri šutu na koš.
- Vode loptu u ograničenom području kako bi šutirao na koš iz igre nakon što je tamo bio manje od tri uzastopne sekunde.

Kako bi zauzeo poziciju izvan ograničenog područja, igrač mora postaviti jednu nogu na pod izvan ograničenog područja.

³ 2020 Official basketball rules, as approved by FIBA Central Board, Mies, Switzerland, 27th March 2020. Rule 24.1.4. stipulates that Throwing the ball against the backboard and regaining the control of the ball is not allowed. This is allowed in amateur basketball.

TUMAČENJA KOŠARKAŠKIH PRAVILA U AMATERSKOJ KOŠARCI

Ovim dijelom priručnika autori će predstaviti tumačenja pojedinih košarkaških pravila, karakterističnih za amatersku razinu košarke.

I Košarkaška ekipa

Izjava

Svaka ekipa sastoji se od:

Maksimalno 13 članova ekipe, koji imaju pravo nastupa, uključujući i trenera.

Primjer 1

Momčad za utakmicu ima veliki roster igrača na raspolaganju.

Tumačenje

Na utakmici se pojavio veći broj igrača nego što je prvotno planirano da nastupi u jednoj utakmici. Uz već prijavljen broj igrača, njih 12, dodan je i 13. igrač koji nije bio planiran za tu utakmicu.

Primjer 2

Momčad za utakmicu ima premalo igrača na raspolaganju.

Tumačenje

Na utakmici je nastupio manji broj igrača, a kako bi se utakmica mogla odigrati po košarkaškim pravilima, u zapisnik je upisano ime trenera koji će također nastupiti kao igrač na ovoj utakmici.

II Uniforme

Izjava

Uniforma svih članova ekipe sastoji se od dresova iste prevladavajuće boje bez obzira na uzorak.

Primjer 1

Igrač je na utakmicu donio pogrešan dres.

Tumačenje

Ako je igrač bio član momčadi nekoliko sezona, vrlo je moguće da ima nekoliko garnitura dresova. Na utakmici je dogovoreno da se igra u bijelim dresovima s novim grbom momčadi i novim dizajnom. Ipak, igrač je uzeo bijeli dres iz prošle sezone sa starim dizajnom i starim logom. Takvom igraču će biti dopušten nastup, jer se boja dresa ne razlikuje od boje dresova ostalih članova njegove momčadi.

Primjer 2

Igrač je zaboravio svoju majicu i prisiljen je igrati u majici ili uopće ne igrati.

Tumačenje

Ako se ova situacija dogodi, igraču će biti dopušteno nastupiti na utakmici samo ako ima dres u boji dresova svoje momčadi.

III Kapetan: dužnosti i prava

Izjava

Kapetan je igrač na terenu, odnosno na klupi ako nije u igri, koji će u slučaju incidenta između igrača svoje momčadi s igračima druge momčadi, ili sucima, ili službenim osobama lige, biti odgovoran za hitnu reakciju te poduzimanje svih razumnih napora da se incident riješi na miran način.

Primjer

Kapetan je igrač kojeg je njegov glavni trener odredio da predstavlja svoju momčad na terenu za igru. Mora pristojno komunicirati sa sucima, ali i s protivničkim igračima i stručnim stožerom.

Tumačenje

Ukoliko dođe do sporne situacije na terenu, tučnjave, prepirke i sl. kapetan ekipe je taj koji mora prvi mirnim putem smiriti igrače i suce, kao i sve one koji stvaraju probleme.

IV Pravilo "3 sekunde".

Izjava

Da bi utvrdio svoju poziciju izvan ograničenog područja, igrač mora staviti barem jednu nogu na pod izvan ograničenog područja.

Primjer

Ako je igrač koji je u polju ograničenja, unutar pravila od 3 sekunde, s jednom nogom izvan polja dok je druga još unutar reketa, smatrat će se da mu je dopušteno postaviti je.

Tumačenje

Ako igrač ispod koša koji se nalazi unutar ograničenog polja jednom nogom iskorači izvan terena, to će se smatrati dopuštenim, odnosno pravilo 3 sekunde se neće primjeniti na tog igrača.

Ispitivanje i ocjena: Najvažnije je utvrditi osnovno pravilo kod suđenja amaterske košarke, a to je da sudac svojim odlukama ne smije utjecati na samu igru i rezultat utakmice.

Sudački kriteriji moraju biti isti za sve sudionike igre, bez obzira na visinu igrača, fizičku spremnost i poznavanje košarkaških pravila.

Svaku konkretnu situaciju treba promatrati kroz prizmu toga je li igrač stekao legalnu ili ilegalnu prednost u igri.

Ako je prednost u igri nastala kao posljedica kršenja košarkaškog pravila, potrebno je donijeti takvu odluku da određeni igrač, odnosno njegova momčad, izgubi posjed lopte ili trpi drugačiju sankciju koja je propisana.

Ukoliko je došlo do povrede pravila košarkaške igre, koja nije donijela nikakvu prednost igraču ili momčadi koja je istu učinila, nije potrebno prekinuti igru niti takvo ponašanje sankcionirati.

Postoji izreka: "Najbolji sudac je onaj koji se ne primjećuje na terenu, a utakmica teče glatko". To uvijek trebate imati na umu.

Savjeti za voditelja: Svaki predavač mora izdvojiti tipične situacije u kojima će najlakše pokazati razliku između pojedinih sudačkih odluka u profesionalnoj košarci i sudačkih odluka u amaterskim utakmicama.

U slučaju da se snimaju utakmice amaterske lige u kojima sudionici sude, potrebno je izdvojiti tipične situacije koje su sudionicima već poznate, te ih usporediti s nekim od npr. utakmica Eurolige.

Najbolje je nastavu organizirati u zgradi koja ima košarkaško igralište i službene prostorije u kojima je moguće održati teorijski dio predavanja. Na ovaj način će predavači i polaznici nakon predavanja sve situacije koje su obrađivali kroz teorijsku obuku moći pokazati u praksi, na košarkaškom igralištu.

Materijal: Sudionicima predavanja poslati e-mailom ili google diskom sve materijale korištene tijekom teorijskog dijela predavanja (Power point prezentacije, video materijal i sl.).

Materijal – Zapisnik utakmice

Ekipa A _____

Ekipa B _____

Broj utakmice _____, datum _____,

mjesto _____, u _____,

Prvi sudac _____,

drugi sudac _____,

osoblje _____ na zapisničkom stolu _____ i

_____.

Ekipa A _____

Kretanje rezultata											
A		B		A		B		A		B	
	1	1			3	32			63	63	
					2						
	2	2			3	33			64	64	
					3						
	3	3			3	34			65	65	
					4						
	4	4			3	35			66	66	
					5						
	5	5			3	36			67	67	
					6						
	6	6			3	37			68	68	
					7						
	7	7			3	38			69	69	
					8						
	8	8			3	39			70	70	
					9						
	9	9			4	40			71	71	
					0						
	1	10			4	41			72	72	
	0				1						
	1	11			4	42			73	73	
	1				2						
	1	12			4	43			74	74	
	2				3						
	1	13			4	44			75	75	
	3				4						
	1	14			4	45			76	76	
	4				5						

	1 5	15			4 6	46			77	77	
	1 6	16			4 7	47			78	78	
	1 7	17			4 8	48			79	79	
	1 8	18			4 9	49			80	80	
	1 9	19			5 0	50			81	81	
	2 0	20			5 1	51			82	82	
	2 1	21			5 2	52			83	83	
	2 2	22			5 3	53			84	84	
	2 3	23			5 4	54			85	85	
	2 4	24			5 5	55			86	86	
	2 5	25			5 6	56			87	87	
	2 6	26			5 7	57			88	88	
	2 7	27			5 8	58			89	89	
	2 8	28			5 9	59			90	90	
	2 9	29			6 0	60			91	91	
	3 0	30			6 1	61			92	92	
	3 1	31			6 2	62			93	93	

Time-out

Ekipni foul

Razdobje

Razdobje

Razdobje

Razdobje

--	--

Produžetak

R.B.	Ime i prezime	Osobna pogreška

Rezultat **Razdoblje I** A _____ B _____
 Razdoblje II A _____ B _____
 Razdoblje III A _____ B _____
 Razdoblje IV A _____ B _____
 Produžetak A _____ B _____

Konačni rezultat _____

Pobjednička ekipa _____

5. Motivacija za suce

Čitav je niz motiva koji bi mogli potaknuti suce amatere da svoje vrijeme provode uz rubove košarkaških igrališta, sudeći često vrlo zahtjevne, a ponekad i teške amaterske utakmice. Hijerarhija njihovih motiva može se razlikovati ovisno o tome u kojoj konkretnoj organizaciji i u kojoj zemlji EU-a prezentiraju svoje jedinstveno umijeće.

Iako bi ekonomski poticaji mogli predstavljati snažan motiv u kasnijoj odluci suca da sudi utakmice amaterske lige, tu su uključeni i drugi faktori. Učinak 'dobrog osjećaja' mogao bi se postići/pojačati s čitavim nizom pokretačkih sila kao što su osjećaj pripadnosti, događaji za izgradnju ekipe i mogućnosti umrežavanja (s kolegama sucima, trenerima, igračima).

Potencijalno jak alat za motiviranje sudaca da učinkovito sudjeluju u ligi također bi mogle biti pojedinačne nagrade ili bonusi, osvojeni na temelju njihove procjene nakon svakog kruga igre. Ocjenjivači u 'potrazi za 'Najboljim sucem runde', koji bi bio počašćen suđenjem All-Star utakmice lige, bili bi njihovi kolege suci, statističari, treneri i kapetani momčadi. Uz pretpostavku da liga dobro radi delegiranje sudaca, nezadovoljavajuće ocjene bi bile isključene, pa bi se ocjene kretale u rasponu od 2-5.

Organizacija (sudačka udruga) treba ostati u kontaktu sa svojim članovima i nakon završetka njihove aktivne karijere. Ako nema mirovinski program, liga bi barem trebala uvesti svoje najbolje suce u Kuću slavnih i pozvati ih barem jednom godišnje na okupljanje.

Time amaterska liga postavlja visoke standarde motiviranja svojih potencijalnih sudaca.

NAZIV SESIJE: SESIJA 1: “DOBRA KOMUNIKACIJA, DOBRA IGRA”

TEMA: “Filozofija i praksa amaterskog Suđenja”

VRIJEME: 60 minuta

Raspodjela vremena:

- Uvod..... 5 minuta
- Sudačka filozofija..... 10 minuta
- Debrifing.....5 minuta
- Igra uloga.....25 minuta
- Debrifing.....10 minuta
- Zatvaranje..... 5 minuta

PREGLED: Komunikacijske vještine za suce

CILJEVI:

- Polaznici uče 4 osnovne točke o komunikacijskoj filozofiji amaterskog suđenja.
- Sudionici će naučiti suočiti se sa stvarnim situacijama u igri prilagođavajući se različitim dinamikama koje će se odvijati zahvaljujući vježbama igranja uloga.

Ciljane vještine:

- vještine učinkovite komunikacije i odnosa
- donošenje odluka i rješavanje problema
- samosvijest i empatija

MATERIJALI:

Za pripremu prostora za sastanke potrebna je velika učionica ili soba za sastanke za prihvatanje grupe od otprilike 20 ljudi. Svaki od njih mora imati stolicu i stol kako bi mogao pisati ili koristiti prijenosno računalo. Za drugi dio predavanja potrebno je pripremiti otvoreni prostor (odvajanjem stolova ako prostor u razredu nije dovoljno velik) za izvođenje odgovarajućih igrokaza.

Postaviti:

- 1 projektor
- 1 paravan ili veliki bijeli zid
- 1 prijenosno računalo za voditelja

VELIČINA GRUPE: 20 osoba.

PRIPREMA:

Voditelj mora dobro razumjeti sadržaj koji treba prenijeti, filozofiju suca i njihove četiri osnovne točke na kojima se temelji njihova komunikacija s amaterskim igračima, te kako postaviti i pokrenuti aktivnost igranja uloga kako bi se što više naučilo iz sudionika.

Entuzijazam voditelja bit će odlučujući u motiviranju i nadahnuću njihovih polaznika. Voditelji se moraju psihički pripremiti za sesiju i pokušati pronaći riječi i geste koje će potaknuti polaznike na sudjelovanje.

INSTRUKCIJE:

SADRŽAJ 1: Uvod (5 minuta)

Uvodno pojašnjenje: Postavite dnevni red i prenesite očekivanja za sesiju.

Primjer skripte:

"..U ovoj sesiji ćemo govoriti o četiri stupa na kojima se temelji komunikacija između sudaca i igrača amatera, to će biti bitno za razumijevanje konteksta u kojem ćemo se kretati i postići sklad između svih nas.."

"..Nakon što odgovorimo na pitanja koja se mogu pojaviti o sudačkoj filozofiji, radit ćemo na stvarnim situacijama u igri koje se mogu pojaviti, radit ćemo na njima kroz igre uloga u kojima će sudjelovati svi sudionici.."

"..Nakon rada na igrama uloga situacija u igri, posvetit ćemo neko vrijeme rješavanju nedoumica i odgovorima na pitanja koja možda imate o sadržaju na kojem smo radili.."

Savjeti za voditelje:

- Objasnite da je opći fokus ovog treninga učenje vještina koje pomažu sucu da se suoči s neugodnim i potencijalno konfliktnim situacijama u košarkaškoj igri.
- Pitajte koje vrste neugodnih i potencijalno konfliktnih situacija sudionici žele izbjeći.
- Objasnite da sprječavanje neugodnih i potencijalno konfliktnih situacija zahtijeva komunikacijske vještine.

SADRŽAJ 2: Filozofija sudaca (10 minuta)

Uvodno pojašnjenje: Raspravljat ćemo o četiri stupa na kojima temeljimo komunikaciju s trenerima i igračima. Radi boljeg razumijevanja, počet ćemo govoriti o svakom izrazu koji će nam pomoći da imamo jasnu predodžbu o tome što predstavlja.

Primjer skripte:

Protagonizam: *"..Ja sam neophodan da biste mogli igrati igru, ali vi, igrači, ste protagonisti.."*

Uloga suca u utakmici ne smije biti u središtu pozornosti, naprotiv, što manju ulogu ima, to bolje.

Zabava: *"..Hajde da se svi dobro zabavimo i provedemo zajedno.."*

Na košarkaškom smo terenu da se zabavimo; naš stav mora biti pozitivan i želja za uživanjem u trenutku.

Cilj: *"..Ja volim suditi, a ti voliš igrati. Učinimo to zajedno.."*

Svi dijelimo istu strast: košarku. Imajući ovu zajedničku točku, svakome će biti lakše pomoći sa svoje pozicije.

Suradnja: *"..Pomoći ću ti ako budeš imao problema. Molim vas, pomozite mi ako griješim.."*

Stvorite okruženje suradnje i empatije između sudaca, trenera i igrača.

SADRŽAJ 3: Ispitivanje i evaluacija (5 minuta)

Uvodno pojašnjenje: Tijekom ove faze debriefinga, voditelj bi trebao pokušati natjerati polaznike da razmisle o onome što su slušali.

Primjer skripte:

"..Što mislite o Protagonizmu?.."

"..Što misliš o Zabavi?.."

"..Što mislite o Cilju?.."

"..Što mislite o Suradnji?.."

Savjeti za voditelje:

- Nije uloga voditelja da daje odgovore na ova pitanja, već da potakne polaznike da sami pronađu odgovore; na taj će način voditelj provjeriti je li sudionik naučio objašnjeni sadržaj.
- Formulirajte pitanja na otvoren način, tjerajući polaznike da razmišljaju o svom mišljenju umjesto da kažu samo da ili ne.
- Pokušajte uključiti što više polaznika, ponekad je potrebno pozvati i tišeg sudionika da da svoje mišljenje.

SADRŽAJ 4: Igranje uloga (25 minuta)

Uvodno pojašnjenje: Rad na uobičajenim situacijama u igrama u smislu komunikacije, predložimo izvođenje igranja uloga u kojima ćemo simulirati te situacije. Ove igre uloga bit će podijeljene u tri bloka: prije igre, igre i nakon igre. U svakom od ovih blokova radit ćemo na situacijama koje se događaju između igrača i trenera sa sucima, gdje se odvija komunikacija i interakcija.

Kako bismo radili na ovim situacijama s igrama uloga, napraviti ćemo prvi, jednostavan primjer, tako da grupa sudionika sesije razumije na čemu ćemo raditi. Jednostavna situacija kao što je probijanje leda (situacija prije igre) ili primjeri navedeni u odjeljku o igri i nakon igre mogu biti korisni za sudionike da steknu samopouzdanje vježbom koju će izvesti kasnije.

Nakon što izvedemo prvi primjer s 2/3 volontera, napraviti ćemo grupe od 2/3 kako bi svi mogli raditi na sadržaju. U zadnjih pet minuta ovog odjeljka, voditelj će odabrati dvije grupe koje će predstavljati situaciju u igri koja je zanimljiva ostalima. Ovdje kao voditelji možemo birati grupu po načinu na koji su to radili tijekom vježbe ili odabrati sadržaj koji je bio zanimljiviji ili kompliciraniji za primjenu.

Primjer skripte:

“Raditi ćemo na situacijama koje se mogu dogoditi tijekom košarkaške utakmice i u kojima možemo sudjelovati kao suci. To ćemo napraviti kroz igre uloga i svi ćemo sudjelovati, staviti ćemo se u kožu igrača, trenera i, naravno, suca. Vrlo je važno razumjeti i suosjećati sa svim akterima koji su uključeni u igru.”

“Situacije na kojima ćemo raditi raspodijelili smo u tri dijela ili trenutka košarkaške utakmice: prije utakmice (pre-game), tijekom utakmice (game) i nakon utakmice (post-game). Svaki od njih ima različite okolnosti i ciljeve s naše strane koje bismo trebali pokušati postići.”

Situacije prije utakmice

Opis: Trenutak u kojem ćemo se predstaviti trenerima i kapetanima momčadi. Ova faza počinje od dolaska na košarkaško igralište na zagrijavanje do početka utakmice.

Ciljevi:

- Probati led sa sudionicima igre.

- *“Dobar dan, moje ime je Antonio Pérez i ja ću biti sudac na današnjoj utakmici, kako ste?..”*

- Stvorite prvu vezu povjerenja i empatije.

Ako prvi put idemo suditi momčadi, bitan je dobar prvi dojam, stoga ćemo pokazati da smo bliski i empatični. Pitanja će nam pomoći da malo upoznamo ekipu te uspostavimo srdačan i pouzdan prvi kontakt. Ovakva natjecanja su, mogli bismo reći, društvena, dolazimo se dobro zabaviti, stoga će nam vođenje računa o ovim detaljima pomoći da od njih dobijemo suradnju u teškim trenucima igre.

- *Natječete li se već dugo?*

- *Jeste li grupa prijatelja ili bivših igrača?*

- *Pripadate li nekom klubu?*

U slučaju da smo se u više navrata poklopili s ekipom koja će igrati, možemo ih pitati o događajima koji su se dogodili u prethodnim utakmicama kao što su ozlijeđeni igrači, čestitati im na dobivenim utakmicama ili postignućima ili više osobnih pitanja ako ima dovoljno samouvjerenost.

- *"..Kako je vaš igrač koji je ozlijedio gležanj u prošloj utakmici?.."*
- *"..Kad će vaš igrač ponovno moći igrati?.."*
- *"..Čestitam na važnoj pobjedi prošlog tjedna, mislim da ste sretni, zar ne?.."*
- *"..Kako je tvoja obitelj?.."*

To su kratka pitanja koja će nam omogućiti nekoliko minuta razgovora s protagonistima prije utakmice, opustiti atmosferu te pripremiti pozornicu kako bi svi imali dobru utakmicu.

Situacije tijekom igre

Opis: Situacije koje se događaju od početka do kraja utakmice.

Ciljevi:

- Glavni cilj je da sudac ostane nezapažen tijekom utakmice.

Primjeri:

- *"..Pripazi kad driblaš loptu prednjom promjenom. Nosiš loptu.."* Ovom obavijesti možemo spriječiti igrača da napravi prekršaj, ili ako ga eventualno napravi, prethodno smo ga upozorili te će on shvatiti zašto smo ga svirali.
- *"..Moraš imati podignute ruke kad skačeš, inače ću ti svirati osobnu.."*
- *"..Treneru! Molim vas! Morat ćete pričekati do sljedeće akcije za zamjenu.."*

- Rješavanje konfliktnih situacija u košarkaškoj igri.

Primjeri:

Igranje uloga 1:

Radit ćemo s nekoliko stvarnih situacija u igri. Počet ćemo s prilično uobičajenim, jedan od sudionika će igrati ulogu igrača koji je doživio prekršaj, a sudac ga nije dosudio. Igrač se naljuti i protestira kod suca. Sudac ga mora smiriti - saslušati, suosjećati s njim te mu priopćiti razlog svoje odluke.

- Igrač: *"..Zašto nisi dosudio prekršaj? Očito me gurnuo!!.."*
- Sudac: *"..Oprosti, ali nisam vidio nikakav prekršaj u igri, s pozicije u kojoj se nalazim nije se činilo kao dovoljan kontakt da bih morao označiti prekršaj.."*
- Igrač: *"..Za mene je to bio čist kontakt te stoga osobna pogreška!!.."*
- Sudac: *"..ponavljam, iz pozicije na kojoj se nalazim nisam vidio prekršaj, mogao sam pogriješiti jer se krećete i nije lako vidjeti sve detalje, ali činilo mi se da ne bih trebao svirati foul."*

U tom se trenutku nadamo da će se trener ili mirotvorac pojaviti kako bi nam pomogli ako se igrač nastavi buniti.

- Trener: *"..Antonio! Molim te ušuti! Dobit ćete tehničku grešku! Teško je i trebamo vas. Treba biti pametniji.."*
- Igrač: *"..Ok. Žao mi je.."*
- Sudac: *"Hvala vam puno, ne brinite. Drugi put ću biti pažljiviji.."*

Igranje uloga 2:

Igraču se dosudi prekršaj s kojim se ne slaže i protestira kod suca.

- Igrač: *"..Suče, zašto si tamo svirao osobnu???!.."*
- Sudac: *"..Bila je to osobna u obrani. Udario si ga lijevom rukom kad je ispucao loptu..."*
- Igrač: *"..Ma daj!! Pala je!! Jedva sam ga dotakao!!.."*
- Sudac: *"Dodirnuo si ga i to je za mene bio nedopušten kontakt. Molim te, sljedeći put skoči uspravno te drži ruke prema gore umjesto da ih spuštaš. Tako više neću sumnjati da si ga faulirao..."*

Opet, nadamo se da će se u ovom trenutku trener ili 'mirotvorac' pojaviti kako bi nam pomogli ako igrač nastavi protestirati.

- Trener: *"Antonio!! Prekršaj je već dosuđen, nemoj komplicirati. Fokusiraj se na nastavak igre ili ću te posjesti na klupu."*
- Igrač: *"..U redu treneru, žao mi je.."*
- Sudac: *"..Hvala na razumijevanju, nemam namjeru povrijediti vas ili vašu momčad, ali činilo se kao prekršaj i zato sam ga dosudio.."*

U ova dva primjera vidjeli smo kako je sudac pažljivo saslušao igrača, suosjećao s njim, s razumijevanjem prihvatio njegovu ljutnju i, na kraju, objasnio mu razloge zašto je donio odluku koju je donio na miran način. Normalno, ako ostanemo mirni i igrač ne odustane od protesta, njegov trener ili čak suigrači intervenirati će kako bi ga smirili i vratili u igru.

Voditelj može pitati sudionike žele li predložiti neku drugu situaciju na kojoj će raditi kroz igru uloga.

Situacije nakon utakmice

Opis: Situacije koje se događaju kad utakmica završi i ekipe napuste košarkaško igralište.

Ciljevi:

- Završite utakmicu s mirnom i pristojnom atmosferom između momčadi i sudaca.
- *"..Hvala vam puno na ponašanju tijekom utakmice, puno ste mi pomogli.."*
- *"..Želim ti puno sreće u sljedećim utakmicama.."*
- *"..Kako je igrač broj 15? Boli li ga jako iščašeni gležanj? Molim vas, poželite mu brz oporavak.."*

SADRŽAJ 5: Ispitivanje i evaluacija (10 minuta)

Tijekom ove faze debriefinga, voditelj bi trebao pokušati natjerati polaznike da razmisle o tome na čemu su radili u igrama uloga.

"..Što biste učinili u konfliktnoj situaciji zbog prosvjeda igrača?.."

"..Što bismo trebali učiniti u slučaju ponovljenih prosvjeda?.."

"..Što mislite koje je područje na kojem biste trebali više raditi? Slušati? Suosjećati? Objasniti?.."

Savjeti za voditelje:

- Nije uloga voditelja da daje odgovore na ova pitanja, već da potakne polaznike da sami pronađu odgovore; na taj će način voditelj provjeriti je li sudionik naučio objašnjeni sadržaj.
- Formulirajte pitanja na otvoren način, tjerajući polaznike da razmišljaju o svom mišljenju umjesto da kažu samo da ili ne.
- Pokušajte uključiti što više polaznika, ponekad je potrebno pozvati i tišeg sudionika da da svoje mišljenje.

SADRŽAJ 6: Završetak (5 minuta)

Sažeti na kraju sesije.

"..Možete li mi reći što mislite da je najvažnije da zapamtite ovu sesiju?.."

I na kraju, zamolite polaznike da jednom riječju opišu svoj dojam o sesiji. Voditelj također mora pripremiti jednu riječ i dodati je na kraju.

Naziv sesije: "Razgovarajmo o MOTIVACIJI"

Tema: MOTIVACIJA DA BUDETE AMATERSKI SUDAC

Vrijeme: 45 minuta / 60 minuta

Pregled: MOTIVACIJA

Ciljevi:

- Poznavati različite motivacije koje imaju košarkaški amaterski suci.
- Pogledajte koje su motivacije najčešće prema testu provedenom na 70 amaterskih sudaca.
- Podijelite različite motivacije sudionika kako biste produbili temu i dobili općenitiju viziju motivacije suca amatera.

Na taj način pokušajte potaknuti prijateljstvo i empatiju među sudionicima.

Materijali:

- Jedan stol i jedna stolica po sudioniku. Raspodjela stolova i stolica na kružni način, kako bi se potaknulo aktivno sudjelovanje prisutnih.
 - Projektor i platno.
 - Prijenosno računalo.
- Veličina grupe: 20 osoba.

Priprema:

Opsežno poznavanje testa provedenog na 70 španjolskih amaterskih sudaca i njegovih rezultata, budući da je to glavna tema o kojoj će sesija prezentirati.

Upute:

- Kratak uvod u sesiju i temu MOTIVACIJA: "Danas ćemo govoriti o MOTIVACIJI amaterskih košarkaških sudaca" Cilj je da sesija u potpunosti uključi sudjelovanje, za ovo ćemo započeti s:

- Prezentacija igre uloga:

Igrat ćemo 3 jednostavne igre kako bi se sudionici predstavili i počeli aktivno sudjelovati, jer će to biti vrlo potrebno za uspjeh Sesije:

Igra 1: svaki sudionik će se predstaviti (izreći ime) i izvesti pokret po vlastitom izboru (kretanju, mali ples i sl.), koji će ostali sudionici ponoviti u isto vrijeme.

Igra 2: svaki sudionik će se ponovno predstaviti (izgovoriti ime) i proizvesti zvuk po vlastitom izboru (onomatopeja, zvuk životinje itd.) koji će ostali sudionici ponoviti u isto vrijeme.

Igra 3: svaki sudionik će reći 3 svoje karakteristike, od kojih će 1 biti laž. Ostali sudionici će morati otkriti onu koja je laž.

- Raspravu započnete pitanjem: Što mislite koji je glavni motiv da budete amaterski košarkaški sudac?

- Prikaz MOTIVACIJSKOG testa provedenog na 70 amaterskih sudaca i njihovih rezultata.

- Pokrenuti raspravu o rezultatima testa.

- **Zaključak:** otkriti različite motivacije koje mogu imati amaterski suci i dobiti pregled najčešćih, kako bi se steklo dublje i općenitije znanje o MOTIVACIJI.

Ispitivanje i evaluacija:

Glavno pitanje za početak prve debate je:

Što mislite koji je glavni motiv biti amaterski košarkaški sudac?

Suočavanje sa završnom raspravom o rezultatu testa i ocjeni Sesije:

Što mislite o rezultatima testa?

Slažete li se s najčešćim motivima?

Mislite li da u testu nedostaje motivacije?

Kako biste poboljšali test?

Što mislite o Sesiji?

Savjeti za voditelja:

Voditelj mora dobro poznavati test i njegove rezultate, budući da je to os oko koje će se sesija vrtjeti.

Morate predvidjeti različita mišljenja sudionika, a u slučaju sukoba ili neslaganja, najvažnije je podsjetiti prisutne da govorimo o vrlo subjektivnoj temi kao što je MOTIVACIJA amaterskog košarkaškog suca da to bude. Stoga o tome može postojati mnoštvo mišljenja i osjećaja.

Najvažnije je prenijeti poruku o vrlo participativnoj sesiji, čiji je cilj dubinska analiza subjektivnog osjećaja kao što je MOTIVACIJA da se bude amaterski sudac, te dobiti općeniti pogled na to.

Materijal:

Osobne informacije:

- Dob.
- Profesija.
- Sudačko iskustvo u godinama.
- Spol.

Pitanja o motivaciji:

1) Koja je vaša glavna motivacija za suđenje? (samo 1 odgovor)

Strast prema košarci

Baviti se sportom

Ekonomski razlozi

Društveni odnosi

Nastaviti povezanost s košarkom

Putovati

Upoznati ljude

ostalo:

2) Koje druge ne tako bitne motive imate za suđenje? (najviše 3 odgovora)

- Strast prema košarci.
- Baviti se sportom.
- Ekonomski razlozi.

- Nastaviti povezanost s košarkom.
- Društveni odnosi.
- Putovati.
- Upoznati ljude.
- Ostali.....

3) Jesu li se Vaši motivi promijenili od Vaših početaka u suđenju?

- Da
- Ne

4) Ako je tako, je li to bila radikalna promjena?

- Da
- Ne

5) Ako nije, je li to bila promjena zbog osobne evolucije?

- Da
- Ne

6) Žrtvovali biste dio svoje sudačke naknade u zamjenu za...

- Pomoć ili poduka da se poboljšate kao sudac
- Suđenje susreta boljih ekipa viših kategorija
- Učite jezike
- Kulturna razmjena s drugim sucima iz različitih zemalja i košarke
- ostalo...

7) Ocjenjujete li pripadnost udruzi sudaca pozitivnim?

Malo pozitivno 1 2 3 4 5 Vrlo pozitivno

8) Mislite li da je važno prenositi vrijednosti ili educirati igrače i/ili druge suigrače kao sudac?

Malo pozitivno 1 2 3 4 5 Vrlo pozitivno

9) Mislite li da je dobar suživot s drugim sucima iz različitih kultura važno poboljšati?

Malo pozitivno 1 2 3 4 5 Vrlo pozitivno

10) Na kraju, koji su pet glavnih motiva da budete amaterski sudac, te daje li vam to moguću karijeru suca koji bi se kontinuirano usavršavao?

REZULTATI TESTA - Istraživanje motivacije grupe od gotovo 100 amaterskih sudaca iz Španjolske kroz test sa sljedećim pitanjima:

Na pitanja iz testa odgovorilo je 70 sudaca.

Osobne informacije:

- **DOB:** prema sljedećim dobnim rasponima:

18-25 godina: 25 osoba (36%).

26-35 godina: 13 osoba (19%).

36-45 godina: 14 osoba (20%).

46-55 godina: 10 osoba (14%).

+ 55 godina: 8 osoba (11%)

Anketirani skup sudaca zastupljen je u svim dobnim rasponima od 18 do 71 godine, pri čemu se ističe dobnim raspon od 18 do 25 godina koji je najbrojniji, sa 36% od ukupnog broja sudaca. U ostalim dobnim rasponima postotak je ujednačeniji, oko 20% u svakom rasponu, osim raspona +55 godina, koji je najmanje zastupljen od svih, s 11% od ukupnog broja.

-PROFESIJA:

Među 70 sudionika zastupljena su sljedeća zanimanja:

Student, prodajni predstavnik, administrativni službenik, profesor, prodajni predstavnik, asistent u proizvodnji tekstila, pravnik, informatičar, prijevoznik, student, umirovljenik, kemijski operater, voditelj restorana, sportski fotograf, konzultant za velike podatke, tehnički inženjer, profesor engleskog jezika, nacionalni policajac, direktor ureda osiguranja, filmski i televizijski tehničar, direktor slobodnih aktivnosti, elektroinstalater, lučki radnik, arhitekt, inženjer kibernetičke sigurnosti, crtač, industrijski mehaničar, dizajner, električar, nadzornik logistike, tehničar za osobe s intelektualnim teškoćama, industrijski limar, računovođa, djelatnik u socijalnom zdravstvu.

-SUDAČKO ISKUSTVO U GODINAMA:

Prema sljedećim dobnim rasponima:

1-5 godina: 27 osoba (36%).

6-10 godina: 15 osoba (21%).

11-15 godina: 5 osoba (7%).

16-20 godina: 7 osoba (10%).

21-25 godina: 6 osoba (9%).

+ 25 godina: 10 osoba (14%).

Najzastupljeniji raspon staža u godinama je od 1 do 5 godina iskustva, a zatim slijedi raspon od 6 do 10 godina (21%). Najmanje iskusni sudac ima samo 1 godinu staža, a najiskusniji sudac ima 37 godina sudačkog staža.

-SPOL:

90% ispitanih sudaca su muškarci, a 10% žene.

PITANJA O MOTIVACIJI:

1) Koja je vaša glavna motivacija za suđenje? (samo 1 odgovor)

Najpopularniji odgovor bio je "Strast za košarkom", s više od 47% ispitanih sudaca koji su to odabrali kao svoju glavnu motivaciju da budu amaterski suci.

Slijedi je s gotovo 26% motivacija "Nastavi vezan uz košarku", kao druga glavna motivacija.

Na trećem mjestu ističe se motivacija "Ekonomski razlozi" s više od 11% sudaca.

Na četvrtom mjestu slijedi motivacija "Bavite se sportom", s više od 7% odgovora.

Ostale motivacije, s rezultatima između 1% i 2% ispitanih, su sljedeće:

"Upoznavanje ljudi-društveni odnosi", "Uživajte u suđenju", "Pravednost u sportu, u ovom slučaju košarka", "Okončati sudačku nepravdu u košarci" i "Divljenje sucima i želja za suđenjem u ACB-u".

2) Koje druge ne tako bitne motive imate za suđenje? (najviše 3 odgovora)

Ovim pitanjem se ističu sekundarne motivacije, nakon glavne motivacije pitanja broj 1.

Poredak sekundarnih motivacija (maksimalno 3 za svakog ispitanog suca) je sljedeći:

- "Ekonomske razloge" odabralo 58% sudaca.

- "Bavite se sportom" sa 48%.

- "I dalje povezan s košarkom" s 46%.

- "Strast prema košarci", sa 43%.

- "Upoznavanje ljudi", sa 37%.

- "Društveni odnosi", sa 27%.

- "Putovanja", sa 21%.

- "Ostalo" 3%.

3) Jesu li se vaše motivacije promijenile od vaših početaka u svijetu suđenja?

Da: 53%

Ne: 47%

4) Ako je tako, je li to bila radikalna promjena?

Da: 20%

Ne: 80%

5) Ako nije, je li to bila promjena zbog osobne evolucije?

Da: 58%

Ne: 42%

6) Žrtvovali biste dio svoje sudačke naknade u zamjenu za...

Kulturna razmjena s drugim sucima iz različitih zemalja i košarke: 44%

Suđenje susreta boljih ekipa viših kategorija: 23%

Pomoć ili poduka za poboljšanje kvalitete suđenja: 11%

Učenje jezika: 6%

Ostalo: 16%

7) Ocjenjujete li pripadnost udruzi sudaca pozitivnim?

Malo pozitivno	1	2	3	4	5	Vrlo pozitivno
	3%	0%	7%	27%	63%	

8) Mislite li da je važno prenositi vrijednosti ili educirati igrače i/ili druge suigrače kao sudac?

Malo pozitivno	1	2	3	4	5	Vrlo pozitivno
	0%	0%	3%	21%	76%	

9) Mislite li da je dobar suživot s drugim sucima iz različitih kultura važno poboljšati?

Malo pozitivno	1	2	3	4	5	Vrlo pozitivno
	0%	4%	7%	14%	75%	

10) Na kraju, koji su pet glavnih motiva da budete amaterski sudac i daje li vam to moguću karijeru za kontinuirano usavršavanje kao suca?

Najviše glasova imaju oni koje smo već komentirali, a njima možemo dodati sljedeće:

- Usavršiti se kao sudac, educirati i pomagati ostalim suigračima, živjeti s njima i putovati.
- Pomozite kolegama kad god je to moguće.
- Podijelite utakmice s drugima.
- Pokušajte raditi kao ekipa, a ne suditi uz naknadu.
- Fizički poboljšati neke aspekte.
- Dobiti mogućnost nabave interfona za grupu i moći ih koristiti u utakmicama koje su potrebne.
- Ponovno proživite sve faze košarke iz druge perspektive
- Izađite iz svoje zone udobnosti donošenjem vrlo brzih odluka uz sav pritisak koji dolazi s njima.
- Radite na svojoj nesigurnosti pred javnošću.
- Znajući da je savez uz nas, pomaže nam da napredujemo i vjeruje u nas.
- Upoznajte druge kolege slične dobi koji dijele isti hobi.
- Budite svjesni da morate žrtvovati mnogo sati svog vremena između treninga i utakmica. Imajte na umu da morate trpjeti mnogo komentara bez poštovanja od ljudi.
- Imajte na umu da malo naplaćujete veliko psihičko i fizičko opterećenje i štetu koju ono može prouzročiti.
- Imajte jak karakter da biste mogli težiti da stignete daleko.
- Školovati igrače nižih kategorija.
- Prenesite vrijednosti igračima.

- Osjećati se korisnim, čak i u godinama.

ZAKLJUČCI

Prije provođenja testa, naši dojmovi o motivaciji amaterskih sudaca bili su kombinacija ekonomskog dijela i dijela DOBROG OSJEĆAJA.

Nakon obavljenog testa i viđenih rezultata, daleko prva motivacija je "Strast za košarkom", jer praktički svaki drugi sudac to izabere kao svoju prvu motivaciju. Na drugom mjestu je "Nastavi vezan uz košarku", a 26% ispitanih sudaca to je odabralo kao prvu motivaciju. Na taj način velika većina, 73% sudaca, bira KOŠARKU kao prvu motivaciju.

Sljedeća dva motiva su "Ekonomski razlozi" s više od 11% sudaca i "Bavite se sportom" sa 7% sudaca.

Na taj način, ove četiri motivacije su ono što pokreće više od 90% ispitanih amaterskih sudaca da sude. Oni se pojavljuju i kao prve četiri motivacije na ljestvici sekundarnih motivacija, iako unutar sekundarnih motivacija prvo mjesto na ljestvici zauzimaju „Ekonomski razlozi“.

Također možemo vidjeti sljedeće sekundarne motivacije:

"Upoznavanje ljudi" sa 37%, "Društveni odnosi" sa 27% i "Putovanje" sa 21%.

Na kraju, istaknite druge manjinske motivacije kao što su "Uživajte u suđenju", "Pravednost u sportu, u ovom slučaju košarka", "Okončati sudačku nepravdu u košarci" i "Divljenje sucima i želja za suđenjem u ACB-u".

Materijal za voditelje

MOTIVACIJA

Čitav je niz motiva koji bi mogli potaknuti suce amatere da svoje vrijeme provode uz rubove košarkaških igrališta, sudeći često vrlo zahtjevne, a ponekad i teške amaterske utakmice. Hijerarhija njihovih motiva može se razlikovati ovisno o tome u kojoj konkretnoj organizaciji i u kojoj zemlji EU-a prikazuju svoje jedinstveno umijeće.

Iako bi ekonomski poticaji mogli predstavljati snažan motiv u kasnijoj odluci suca da sudi utakmice amaterske lige, tu su uključeni i drugi faktori. Učinak 'dobrog osjećaja' mogao bi se postići/pojačati s čitavim nizom pokretačkih sila kao što su osjećaj pripadnosti, događaji za izgradnju ekipe i mogućnosti umrežavanja (s kolegama sucima, trenerima, igračima).

Potencijalno jak alat za motiviranje sudaca da učinkovito sudjeluju u ligi također bi mogle biti pojedinačne nagrade ili bonusi, osvojeni na temelju njihove procjene nakon svakog kola natjecanja. Ocjenjivači u 'potrazi za 'Najboljim sucem kola', koji bi bio počašćen suđenjem All-Star utakmice lige, bili bi njihovi kolege suci, statističari, treneri i kapetani ekipa. Uz pretpostavku da liga dobro radi delegiranje sudaca, nezadovoljavajuće ocjene bi bile isključene, pa bi se ocjene kretale u rasponu od 2-5.

Organizacija treba ostati u kontaktu sa svojim članovima i nakon završetka njihove aktivne karijere. Ako nema mirovinski program, liga bi barem trebala uvesti svoje najbolje suce u svoju vlastitu Kuću slavnih te ih barem jednom godišnje pozvati na okupljanje.

Tim aktivnostima amaterska liga postavlja visoke standarde motiviranja svojih potencijalnih sudaca.

Dodatni savjeti i savjeti:

Glavni savjet za voditelja je da ima MOTIV za razgovor i raspravu o MOTIVACIJI amaterskih košarkaških sudaca.

8. Teambuilding – praktičan pristup

Naziv sesije: Teambuilding – praktični pristup

Tema: Komunikacija i motivacija

Vrijeme: 60 minuta

Pregled: Razumijevanje važnosti teambuildinga

Ciljevi:

- Učiti o različitim tehnikama izgradnje ekipa
- Razumjeti važnost teambuildinga

Materijali: flip chart ploča, flip chart papiri, flomasteri, brošure

Veličina grupe: minimalno 8 članova

Priprema

Voditelji trebaju unaprijed pripremiti stolice u polukrugu. Trebali bi pripremiti dva flip chart papira – jedan na kojem će napisati “Tebuilding” za brainstorming; drugi gdje će pisati:

4 vrste tehnika teambuildinga:

Tehnike izgradnje ekipe temeljene na osobnosti

Tehnike izgradnje ekipe temeljene na aktivnostima

Tehnike izgradnje ekipe temeljene na vještinama

Tehnike izgradnje ekipe temeljene na rješavanju problema

Upute

Voditelji započinju sesiju uvodom u temu sesije: Teambuilding. Na flip chartu bi već trebalo biti napisano “TEAM BUILDING”. Voditelji će koristiti tehniku brainstorminga za raspravu o temi sa sudionicima. Zamolit će sudionike da im kažu prvu asocijaciju koja im padne na pamet kada čuju riječ “team building”. Voditelji zapisuju asocijacije koje su dali sudionici. Nakon što su sve ideje zapisane, voditelji čitaju riječi i daju kratak komentar, uključujući sljedeće kao zaključak:

Aktivnosti izgradnje ekipe pružaju mnoge prednosti koje mogu pomoći vama i vašim kolegama/suigračima da rastete i pomoći u prepoznavanju svačijih snaga i slabosti. Aktivnosti izgradnje ekipe važne su jer:

Donosite jedinstvo: Ove aktivnosti pomažu poboljšati međuljudske vještine članova ekipe (košarkaške ekipe, sudačke ekipe, ekipe organizatora) jer oni rade zajedno kako bi dovršili

zadatke, što često dovodi do situacija u kojima moraju međusobno dijeliti svoje neuspjehe i iskustva.

Povevate skup vještina: Aktivnosti izgradnje ekipe osnažuju članove ekipe da razviju nove vještine i uče jedni od drugih. Kroz te aktivnosti obično postižu vodeće uloge koje osiguravaju da njihovi suigrači izvrše svoje zadatke. Aktivnosti izgradnje ekipe također razvijaju vještine donošenja odluka, rješavanja problema i kreativne vještine.

Sve bi to trebalo trajati oko 5 minuta.

Nakon toga, voditelji bi trebali predstaviti četiri vrste tehnika teambuildinga:

Postoje četiri vrste tehnika izgradnje ekipe koje voditelji mogu birati koje pomažu njihovim ekipama u postizanju različitih ciljeva.

Tehnike izgradnje ekipe temeljene na osobnosti

Jedan od načina da naučite više o suigračima je započeti s testom osobnosti. Myers-Briggs Type Indicator (MBTI) cijenjeni je psihometrijski ispit koji ljude razvrstava u jednu od šesnaest različitih osobnosti, od kojih svaka ima svoje snage i slabosti.

Saznanje da su neki članovi ekipe više introvertirani od drugih može navesti vođe i menadžere da im dodijele specifične kreativne zadatke, dok bi ekstrovertirani članovi ekipe mogli imati više koristi od zadataka koji uključuju interakciju s ljudima i predstavljanje novih ideja. Svaki tip osobnosti ima svoju ulogu u organizaciji. Strategije izgradnje ekipe koje uključuju tip osobnosti svakog člana ekipe, uz razumijevanje načina na koji svaki pojedinac komunicira s drugima, mogu pomoći svakoj ekipi/organizaciji da bolje cijeni ono što svatko ima za ponuditi.

Tehnike izgradnje ekipe temeljene na aktivnostima

U pristupu izgradnje ekipe koji se temelji na aktivnostima, članovi ekipe sudjeluju u nizu izazovnih zadataka osmišljenih da ih izvedu iz njihove zone udobnosti. U mnogim slučajevima ti se zadaci obavljaju na otvorenom i mogu uključivati tečajeve užeta, kampove za obuku, rafting ili događaje preživljavanja.

Iako se može činiti nevažnim izbaciti ekipe iz svakodnevnog okruženja, zapravo može biti vrlo korisno za ekipe koji moraju naučiti raditi zajedno i vjerovati jedni drugima. Pristupi koji se temelje na aktivnostima mogu posebno dobro funkcionirati s mlađim suigračima koji bi mogli biti željni okušati se u nečem drugom.

Tehnike izgradnje ekipe temeljene na vještinama

Za voditelje ekipa i menadžere koji su zabrinuti da izgradnja ekipe temeljena na aktivnostima možda ne razvija specifične vještine, pristup temeljen na vještinama može biti koristan. Ovdje članovi ekipe sudjeluju u radionicama kako bi razvili važne vještine, kao što je kako učinkovito komunicirati i dati korisne povratne informacije. Vrste vještina koje se nalaze u radionici temeljenoj na vještinama mogu odmah biti relevantne za uspjeh ekipe i mogu biti vrlo korisne za poboljšanje učinka ekipe.

Tehnike izgradnje ekipe temeljene na rješavanju problema

Ponekad je najbolje da ekipe zasebno pogledaju svoju internu dinamiku i otkriju probleme unutar ekipe/organizacije, kao što su procesna strategija, loš moral ili nedostatak komunikacije.

Tehnika izgradnje ekipe temeljena na rješavanju problema osmišljena je da učini upravo to. Ovaj se pristup često odvija u okruženju za povlačenje i uključuje vanjskog konzultanta. Vođa ekipe vodi ekipe kroz niz vježbi koje im pomažu da suze na problemima i rade na njihovom rješavanju. Izravnim rješavanjem problema koje grupa ima, ovaj pristup može biti izvrstan način da se ekipama pomogne opustiti te tako poboljšati međuljudsko povezivanje.

Nazivi tehnika također trebaju biti napisani na flip chartu, tako da sudionici imaju i vizualizaciju tehnika.

Voditelji trebaju podijeliti grupu u četiri manje grupe i objasniti da će svaka grupa dobiti jednu tehniku na kojoj će raditi. Grupama daju drugačiju tehniku u odnosu na Materijal 1. Voditelji objašnjavaju da će svaka grupa sada raditi na tehnici koju su dobili. Grupe bi trebale doći s konkretnim vježbama/aktivnostima tehnika koje su dobile. Grupe mogu istraživati na Internetu ili doći do vlastitih ideja. Imat će otprilike 30 minuta za ovu aktivnost. Nakon toga će svaka grupa prezentirati svoj rad ostalim sudionicima.

Ispitivanje i evaluacija

Na kraju sesije voditelji trebaju postaviti sudionicima sljedeća pitanja:

- Koliko je bilo teško smisliti primjere za vašu grupu? Zašto je bilo teško ili lako?
- Mislite li da je neka druga grupa imala lakši ili teži zadatak od vaše grupe? Ako da, zašto?
- Koliko ste bili svjesni svih primjera koje ste čuli tijekom ove sesije?
- Koji su vas primjeri iznenadili?
- Koliko je teambuilding važan, sada kada ste čuli za sve primjere?

Savjeti za voditelje

Voditelji trebaju pripremiti materijale unaprijed. Oni bi trebali znati temu sesija. Također trebaju pripremiti primjere četiri vrste tehnika teambuildinga, u slučaju da neka od grupa ima poteškoća u razumijevanju ili pronalaženju odgovarajućih primjera.

MATERIJAL 1

Tehnike izgradnje ekipe temeljene na osobnosti

Jedan od načina da naučite više o suigračima je započeti s testom osobnosti. Myers-Briggs Type Indicator (MBTI) cijenjeni je psihometrijski ispit koji ljude razvrstava u jednu od šesnaest različitih osobnosti, od kojih svaka ima svoje snage i slabosti. Saznanje da su neki članovi ekipe više introvertirani od drugih može navesti vođe i menadžere da im dodijele specifične kreativne zadatke, dok bi ekstrovertirani članovi ekipe mogli imati više koristi od zadataka koji uključuju interakciju s ljudima i predstavljanje novih ideja. Svaki tip osobnosti ima svoju ulogu u organizaciji. Strategije izgradnje ekipe koje uključuju tip osobnosti svakog člana ekipe, uz razumijevanje načina na koji svaki pojedinac komunicira s drugima, mogu pomoći svakoj ekipi/organizaciji da bolje cijeni ono što svatko ima za ponuditi.

Tehnike izgradnje ekipe temeljene na aktivnostima

U pristupu izgradnje ekipe koji se temelji na aktivnostima, članovi ekipe sudjeluju u nizu izazovnih zadataka osmišljenih da ih izvedu iz njihove zone udobnosti. U mnogim slučajevima ti se zadaci obavljaju na otvorenom i mogu uključivati tečajeve užeta, kampove za obuku, rafting ili događaje preživljavanja. Iako se može činiti nevažnim izbaciti ekipe iz svakodnevnog okruženja, zapravo može biti vrlo korisno za ekipe koji moraju naučiti raditi zajedno i vjerovati jedni drugima. Pristupi koji se temelje na aktivnostima mogu posebno dobro funkcionirati s mlađim suigračima koji bi mogli biti željni okušati se u nečem drugom.

Tehnike izgradnje ekipe temeljene na vještinama

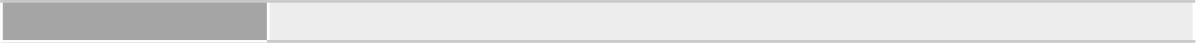
Za voditelje ekipa i menadžere koji su zabrinuti da izgradnja ekipe temeljena na aktivnostima možda ne razvija specifične vještine, pristup temeljen na vještinama može biti koristan. Ovdje članovi ekipe sudjeluju u radionicama kako bi razvili važne vještine, kao što je kako učinkovito komunicirati i dati korisne povratne informacije. Vrste vještina koje se nalaze u radionici temeljenoj na vještinama mogu odmah biti relevantne za uspjeh ekipe i mogu biti vrlo korisne za poboljšanje učinka ekipe.

Tehnike izgradnje ekipe temeljene na rješavanju problema

Ponekad je najbolje da ekipe posebno pogledaju svoju internu dinamiku i otkriju probleme unutar ekipe/organizacije, kao što su procesna strategija, loš moral ili nedostatak komunikacije. Tehnika izgradnje ekipe temeljena na rješavanju problema osmišljena je da učini upravo to. Ovaj se pristup često odvija u okruženju za povlačenje i uključuje vanjskog konzultanta. Vođa ekipe vodi ekipe kroz niz vježbi koje im pomažu da suze na problemima i rade na njihovom rješavanju. Izravnim rješavanjem problema koje grupa ima, ovaj pristup može biti izvrstan način da se ekipama pomogne opustiti i poboljšati međuljudsko povezivanje.

Primjer dnevnog reda obuke

Vrijeme/sesije	
	1.dan
10:00 – 13:00	Uvod u trening Upoznavanje sa sudionicima Igre razbijanja leda / Team building
13:00 – 15:00	Pauza za ručak
15:00 – 18:00	Analiza situacije - SWOT Podsjetnik i ocjena dana
	2.dan
10:00 – 13:00	Tečaj za košarkaške suce – uvod
13:00 – 15:00	Pauza za ručak
15:00 – 18:00	Košarkaška pravila & Službeno tumačenje u amaterskoj košarci Podsjetnik i ocjena dana
	3.dan
10:00 – 13:00	Dobra komunikacija, dobra igra Team building – praktičan pristup
13:00 – 15:00	Pauza za ručak
15:00 – 18:00	“Razgovarajmo o MOTIVACIJI”3 Podsjetnik i ocjena dana
	4.dan
10:00 – 13:00	Praktični dio – košarkaške utakmice sa obučanim sucima
13:00 – 15:00	Pauza za ručak
15:00 – 18:00	Razgovor i rasprava o utakmicama i suđenju utakmica Evaluacija treninga

Materijal

Napomena: Obrazac se može staviti u digitalni format putem Google obrazaca.

Ocjnjivanje od strane igrača nakon utakmice

ANKETA ZADOVOLJSTVA		
1) FORMA/ATLETICIZAM Sudac trči neprekidno, zadržavajući se u ritmu utakmice	DA	NE
2) VOĐENJE UTAKMICE Sudac je imao stalozhen pristup utakmici, prezentiravši suradnički stav Sudac je imao isti osjećaj i empatiju prema sportašima	DA DA	NE NE
3) DISCIPLINA Sudac uspijeva predvidjeti disciplinske probleme s autoritetom Sudac učinkovito koristi disciplinske mjere	DA DA	NE NE
4) TEHNIKA Sudac prepoznaje prekršaje Prekršaji (koraci, duplo vođenje, 3" 5" 8" 24" prekršaji, R.P.Z.D., ubacivanja) Prekršaji u igri s loptom Prekršaji tijekom šutiranja na koš, kontinuirano kretanje, nepropisna uporaba ruku Igra bez lopte Pozicioniranje, nepravilni blokovi, skokovi	DA DA DA DA DA DA	NE NE NE NE NE NE
5) KOMUNIKACIJA Sudac je u stanju komunicirati s dužnom pristojnošću sa sportašima i osobljem na klupi	DA	NE
ZAVRŠNI KOMENTARI (indikativne pozitivne i negativne stvari)		
Komentari TRENERA		
Rezultat utakmice		

Evaluacija treninga

Upišite znak X u odgovarajuće polje:

	1	2	3	4	5
Atmosfera je bila					
Teme su bile					
Metode rada su bile					

Po Vašem mišljenju, kako je funkcionirala organizacijska ekipa?

Najviše mi se svidjelo:

Najmanje mi se svidjelo:

Što ću koristiti za svoj budući rad/život?

Opišite cjelokupno iskustvo u TRI riječi:

Recite nam nešto za kraj:

O programu Erasmus + Sport

Cilj Erasmus+, kao programa, je podržati obrazovni, profesionalni i osobni razvoj ljudi u obrazovanju, osposobljavanju, mladima i sportu, pridonijeti održivom rastu, kvalitetnim poslovima i društvenoj koheziji, poticati inovacije i jačati europski identitet i aktivno građanstvo.

Erasmus+ aktivnosti u području sporta promiču sudjelovanje u sportu, tjelesne aktivnosti i volonterske aktivnosti.

Osmišljeni su za rješavanje **društvenih** i **sportskih** izazova. Prilike su dostupne za organizacije u okviru 3 Poziva koji se bave ovim izazovima.

Poseban poziv za Izgradnju kapaciteta u području sporta također je dostupan od 2022. Usmjeren je na države članice EU-a i treće zemlje pridružene Programu (prethodno nazivane programskim zemljama) i zapadni Balkan.

Akcije

Partnerstva za suradnju

Osmišljen za organizacije za razvoj i provedbu zajedničkih aktivnosti za promicanje (između ostalog) sporta i tjelesne aktivnosti, kao i za rješavanje prijetnji integritetu sporta (kao što su doping ili namještanje utakmica), promicanje dvojnih karijera za sportaše, poboljšanje dobrog upravljanja te poticati toleranciju i društvenu uključenost.

Partnerstva malih razmjera

Za grassroots organizacije, manje iskusne organizacije i novopridošlice u Programu. Partnerstva malih razmjera imaju jednostavniju administraciju, manje potpore i kraće trajanje od partnerstava za suradnju.

Neprofitna europska sportska događanja

Osmišljena za poticanje sportskih aktivnosti, provedbu EU strategija za društvenu uključenost kroz sport, poticanje volontiranja u sportu, borbu protiv diskriminacije i poticanje sudjelovanja u sportu i tjelesnoj aktivnosti.

Izgradnja kapaciteta u području sporta

Projekti izgradnje kapaciteta projekti su međunarodne suradnje koji se temelje na multilateralnim partnerstvima između organizacija aktivnih u području sporta u državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženim Programu (prethodno nazivanim Programskim zemljama) i Zapadnog Balkana. Cilj im je poduprijeti sportske aktivnosti i politike kao sredstvo za promicanje vrijednosti, kao i obrazovni alat za promicanje osobnog i društvenog razvoja pojedinaca te izgradnju kohezivnijih zajednica.

Više informacija dostupno je na sljedećem linku:
<https://erasmus-plus.ec.europa.eu/opportunities/opportunities-for-organisations/sport-actions>

IZVORI